

KELEIVIS

THE TRAVELER LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
Prenumerata:
Amerikoje ir užsieniuose
metams \$5.00
Pusei metų 2.50
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

KELEIVIS
Lithuanian Weekly
Published in So. Boston, Mass.
Since February 9, 1965
Address:
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

NO. 12

SOUTH BOSTON, MASS., KOVO - MARCH 20, 1963

59-TIEJI METAI

"Keleivio" Telefonas AN 8-3071

Second-class postage paid at Boston, Massachusetts

Atskiro Numerio Kaina 12 Centų

Prezidentas Kennedy Lankosi Centrinėje Amerikoje

Tris Dienas Tariausi Su Šešių Centralinės Amerikos Respublikų Prezidentais Kostarikos Sostinėje San Jose; Darbų Tvarkoje Bus ir Kubos Klausimas; Svarbiausias Klausimas Ūkiškas Bendradarbiavimas ir Pagalba Tiems Kraštams.

Šį pirmadienį prezidentas John F. Kennedy išvyko į Kostarikos respublikos sostinę San Jose, kur tris dienas vyks pasitarimai su šešių Centralinės Amerikos respublikų prezidentais. Su mūsų prezidentu tarsis Kostarikos, Salvadoro, Gvatemalos, Honduras, Panamos ir Nikaragvos prezidentai.

Pasitarimų tikslas yra išaiškinti, kaip sėkmingiau Amerikos teikiama ūkiška pagalba Lotynų Amerikos kraštams gali būti panaudota per "Sąjungą už progresą" organizaciją. Bet šalia to laukiama, kad gal į pirmą vietą iškils klausimas, ką daryti su komunistine Kuba. Visos Centralinės Amerikos respublikos yra griežtai nusistatę prieš Kubos dabartinę vyriausybę ir mielai nori Jungtinių Amerikos Valstybių vyriausybės griežtus žygius prieš Kubą. Kubos revoliucinė valdžia dabar yra kariškai stipri, palyginus su silpnomis Centralinės Amerikos respublikomis, ir iš Kubos eina propaganda, kuri toms respublikoms darosi pavojinga. Visose Centralinės Amerikos respublikose yra daug skurdo ir nelygybės, ir propaganda iš Kubos sumaniai išnaudoja tų respublikų gyventojų nepasitenkinimą esamomis sąlygomis ir norą permaitinti. Todėl tos respublikos ir kelia "Kubos klausimą" ir norėtų kokių nors griežtų žygių prieš ją. Bet, kiek galima spėti iš prezidento artimų bendradarbių pasisakymų, Washingtonas šiuo metu nėra linkęs ką nors griežtesnio daryti Kubos komunistų valdžios pašalinimo reikalu, ypač kad šiomis dienomis rusai ištraukė iš Kubos žymią dalį savo kariuomenės. Klausimas betgi bus aptartas, o gal kas nors bus ir sutarta dėl Kubos diktatūros pašalinimo.

Amerikos vyriausybė savo teikiamą pagalbą Lotynų Amerikos kraštams sieja su socialinėmis reformomis, kurios yra pribrendusios tuose kraštuose ir kurias reikia vykdyti, norint išvengti vidujinių sukrėtimų. Tas reikalas, be abejonės, bus aptartas ir Centralinės Amerikos vyriausybės bus raginama socialinių reformų vykdymą neatidėlioti.

Kalbama apie 250 milijonų dolerių banko įkūrimą Amerikos kraštų ūkiui kelti, minima ir projektas sukurti C. Amer. "bendrąją rinką".

New Yorko Spauda Vis Dar Neišėina

New Yorko didmiesčio aštuoni dienraščiai vis dar neišėina. Sekmadienį raidžių rinkėjai savo susirinkime svarstė, ar priimti unijos padarytą sutartį su laikraščių leidėjais, ir 64 balsų dauguma sutartį atmetė. Už sutarties priėmimą balsavo 1,557 nariai, o prieš priėmimą 1621 narys. Unijos vadovybė ragino sutartį priimti, taip pat unijos centro atstovai ragino sutartį priimti.

Dabar unijos centras mano pasiūlyti atmetimą sutartį. Uotri perbalsuoti visiems New Yorko lokalo (skyriaus) nariams, kurių yra apie 9,000. Dabartiniu laiku visi dirbantieji unijos nariai yra apdėti po \$4 mokesčio New Yorko streikui remti, ir ta nepaprasta našta nariams pradeda nebepatikti.

Raidžių rinkėjai girdi visokių patarimų sutartį priimti ir savo balsavimą pakeisti. Jų uždavimas iki šiol buvo \$145 per savaitę. Pagal naują sutartį, jie gautų uždavimų priedo \$12.50 per savaitę bėgyje artimųjų dviejų metų.

New Yorko miestas jau 100 dienų yra be savo didžiųjų dienraščių.

Sveicarai Nejuokauja

Šveicarijos policija areštavo vieną Izraelio pilietinį, įtariamą pasikėsinus prieš vokiečių mokslininką Kleinwaechter, dirbantį Egiptui.

EINA Į KALĖJIMĄ

Anglijos laikraščio Daily Mail bendradarbis Brendan Mulholland nuteistas 6 mėnesius kalėti už tai, kad jis atsisako pasakyti, iš kur gavo informaciją apie sovietų šnipą.

JIS JUNGŲ BROOKLYNĄ SU STATEN SALA

1964 m. bus baigtas 4,260 pėdų kabantis tiltas, kuris sujungs Brooklyną su Staten sala. Tiltas atsisieis per 300 milijonų dolerių.

Solochovas Kėlė

Balsą Prieš Terorą

Chruščiovas atidengė paslaptį, kad rusų rašytojas M. A. Solochovas 1933 metais pasiuntė Stalinui protesto laišką prieš "šlyščius būdus, kankinimus, žudynes ir išniekinimus valstiečių" Dono srityje. Stalino policininkai baisiai žiauriai atiminėjo iš kolchozų valdžios nustatytas pyliavas, ir rašytojas reikalavo, kad valdžia policininkų žiaurumus iširtų.

Stalinas neįsėkė rašytoją areštuoti ir nužudyti, kaip jis padarė su daugybe kitų žmonių, bet pats Stalinas atsiuntė rašytojui paaiškinimą, kad kolchozai, kurie neatsiduoda valdžiai nustatytų pyliavų, yra sabotaznikai ir su jais tenka kovoti visomis priemonėmis.

Bet Chruščiovas sakė, kad rašytojo Solochovo atsiminimų dar negalima skelbti, jie gal bus paskelbti kada nors daug vėliau. Mat, teisybę pasakyti dar per anksti, pagal Chruščiovo manymą, o todėl ir tokiems rašytojams kaip Solochovas burna užčiupta.

GRĮŽO IŠ KUBOS

Iš Kubos grįžo dvi amerikietės, nuteistos ten 1960 metais kalėti po 10 metų už "kontrevoliucinę veiklą". Viena moteris yra iš Bostono, kita iš Orlando, Fla. Bostoniškė Geraldine Shamma sako, kad kalėjime maistas yra nepakankamas ir pirmiausia ji čia norinti suvalgyti "karštą šuniuką".

Kubos kalėjimuose amerikiečių dar esą 35 žmonės, bet ne visus juos Kuba pripažįsta amerikiečiais, nes kai kurie yra natūralizuoti Amerikos piliečiai. Tikimasi greitai laiku ir juos išlaisvinti.

Romoje Nušauta

Amerikos Dainininkė

Pereitą penktadienį Romoje buvo atrasta nušauta Amerikos operos dainininkė Frances McCann. Ji buvo atrasta savo viešbutyje, o to viešbučio koridoriuje rastas peršauta galva Ernest Boxman, vokiečių kilmės new-yorkietis. E. Boxman taip sunkiai sužeistas, kad policija dar negalėjo jo apklausti dėl įvykusios tragedijos.

Dainininkė McCann, 41 metų amžiaus, yra ištėkėjusi už J. W. Rodgers, kuris su keturiais vaikais gyvena Kalifornijoje. Policija rado pas nušautą dainininkę Boxmano meilės laiškus. E. Boxman buvo dainininkės "biznio agentas".

NUVERSTIEJI

Viršuje buvęs Sirijos ministras pirmininkas Khadhel el Azm, apačioje buvęs prezidentas Nazem el Kodsi. Juos nuvertė kariai, arabų vienybės šalininkai.

7,000 Rusų Karių

Pasitraukė Iš Kubos

Pereitą savaitę keturi Sovietų Rusijos laivai išgabeno iš Kubos kelis tūkstančius rusų karių, kurie ten buvo atgabenti dar pernai rudenį su sovietų atominėmis bombomis ir jų raketomis. Tikslus skaičius išgabentų rusų karių iš Kubos neskelbiama, bet minima apie 7,000 karių, kuriuos rusų laivai išvežė namo. Kuboje dar yra ne mažiau kaip 10,000 rusų karių, kurie ten kažką veikia — gal moko Kubos kareivius naudoti rusiškus ginklus, o gal turi ir kokią kitokią misiją.

Indonezija Baras

Su Savo Kaimynais

Indonezijos vyriausybė dabar veda griežtą propagandos karą prieš besikuriantį Malazijos Federaciją, į kurią įeiti Malajų Federacija, Singapuras ir Borneo salos šiaurinės dalys. Indonezija šaukia, kad Malazija bus "pavojus Indonezijai", nors kaip 10 milijonų gyventojų Malazija galėtų grėsti 100 milijonų gyventojų turinčiai Indonezijai, tą sunku suprasti.

Atrodo, kad Indonezija ieško priekabių ir norėtų Borneo salos šiaurinę dalį pasigrobti ir įjungti į savo valstybę, o tuo tikslu išgalvojo ir "pavojų", kurio nėra.

AR SAHAROJE SPROGO A-BOMBA?

Prancūzija žadėjo sekma, dieni, kovo 17 d., išsprogdinti vieną atominę bombą Saharoje. Sprogdinimas būtų buvęs daromas po žeme. Bet ši pirmadienį dar nebuvo žiniu, ar toks sprogdinimas įvyko. Alžerija, kurios žinioje Saharos dykuma dabar yra, griežtai tam pasipriešino.

Brazilija Supyko Dėl Įtarimo, Kad Komunistai Jos Valdžioje

Valstybės Departamentas Pranešė Vienai Kongreso Komisijai, Kad Komunistai Yra Įsiskverbę Į Brazilijos Vyriausybę; Brazilija Dėl To Užsigavo ir Aiškina Tą Įtarimą Washington; Amerikos Spaudoje Tokių Įtarimų Yra Daug, Duodama ir Pavyzdžių.

Sovietų Ūkį Vėl

Naujai Pertvarko

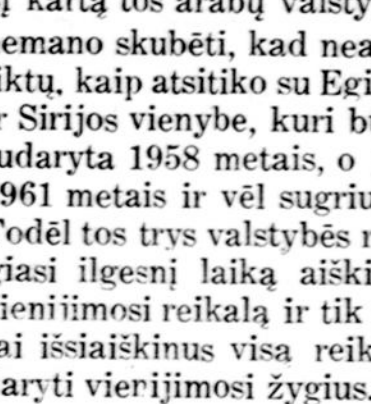
Sovietų Rusija vėl pertvarko savo ūkio organizaciją. Prieš kelerius metus Chruščiovas panaikino labai griežtą ūkio centralizaciją ir pavedė ūkio vadovavimą respublikinėms ir sričių ūkio taryboms. Dabar autonomija pašalinama ir ūkio vadovavimas koncentruojamas aukščiausioje ūkio taryboje, kuri ir tars paskutinį žodį ūkio tvarkymo klausimais. Vyriausias ūkio bosas Sovietijoje dabar paskirtas generolas Ustinov, kuris karo metu buvo karo pramonės komisaras, o po karo irgi vadovavo karo pramonei.

Paskyrimas kariškio ūkiui vadovauti užsieniuose sukelė kalbą, kad Rusijos kariuomenės vadovai reikalauja didesnės įtakos ūkio tvarkyme.

ARABAI VIENIJASI

Egipto sostinėje Kaire eina pasitarimai tarp Sirijos, Irako ir Egipto vyriausybių dėl tų trijų arabų kraštų susivienijimo į vieną valstybę. Šį kartą tos arabų valstybės nemano skubėti, kad neatsitiktų, kaip atsitiko su Egiptu ir Sirijos vienybe, kuri buvo sudaryta 1958 metais, o jau 1961 metais ir vėl sugriuvo. Todėl tos trys valstybės rengeis ilgesnį laiką aiškinti vienišios reikalą ir tik gerai išsiaiškinus visa reikalą daryti vienerijimosi žygius.

NEW YORKO MAJORAS

Du Sovietų Lėktuvai

Šnipinėjo Alaskoje

Du Sovietų Rusijos kariški lėktuvai pereitą penktadienį anksti rytą skraidė virš Alaskos, jie įsiveržė virš Amerikos teritorijos apie 30 mylių ir paskui grįžo atgal į Sovietiją. Amerikos vyriausybė pasiuntė Maskvai protestą dėl rusų lėktuvų pasirodymo virš Amerikos teritorijos, bet Amerika nebandė rusų lėktuvų nušauti, kaip tai rusai padarė keletą kartų, kada Amerikos lėktuvai, paklydę ar tyčia, skraidė virš rusų teritorijos.

Rusų lėktuvai buvo pastebėti per radarą, ir paskui Amerikos lėktuvai pakilo jų išvartyti lauk, bet susišaudymo nebuvo. Amerikoje spėjama, kad rusai bandė Amerikos priešlėktuvinės apsaugos budrumą.

Stalino mirties dešimtmetis

ANDRIUS VALUCKAS

Prieš dešimt metų žuvo tarpusavio kovose dėl diktatoriaus sosto vienas iš kruviniausių ir žiauriausių pasaulinės istorijos diktatorių Juozapas Džugašvili-Stalinas. Savo laiku Stalino žodis buvo šventas ir neklaidingas įstatymas viso pasaulio komunistams, kurie akiai ir šventai pildė jo įsakymus, dievobaimingai garbino jo paveikslus, papūgiškai kartojo jo pareiškimus bet kuriais klausimais, nekalbant apie jo teroro pateisinimus.

BANKŲ PLEŠIKAS

Stalinas jaunystėje, tikras Kaukazo razbaininkas.

Plačios Rusijos lygumos leido komunistiniam diktatoriui pilnai parodyti visas diktatūrinio režimo kvailys bei žiaurumus viso pasaulio pasiūlykėjimui, nes tie žiaurumai prašoko Atilos, Džingis Chano, net Hitlerio su visais naciais piktdarybės.

Jeigu Hitleris su visais naciais išžudė apie 10 milijonų žmonių, daugiausia žydų, tai Stalinas išžudė mažiausia dvigubai daugiau visokių tautybių žmonių ir daugiau, negu bet kas kitas, pačių atkakliausių ir labiausiai pasižventusių komunistų partijos narių.

Iš Stalino nužudytų žmonių kaukulių pastatyta piramidė būtu aukštesnė už bet kurią Egipto faraonų akmenų piramidę ir būtų tikriausias paminklas jo atminimui, o jo palietas nekaltų žmonių kraujas sudarytų ežerą, kuriame būtų galima paskandinti visą Kremlių su caro Jono Žiauriojo pastais.

Stalino siautėjimas pareikalavo daugiau aukų, kaip istorijoje žinomos maro ir choleros epidemijos, kai dar nebuvo išrastas gydymo priemonės prieš tas nelaimes...

Stalino būdai ir žiaurumai daug įtakos turėjo tas faktas, kad jisai buvo nelegalus caro žandarų viršininko Gori mieste, Gruzijoje, Demjan Piotrovič Devričevy vaikas. Stalinas tuo metu buvo dievobaimingas, pamaldus ir paklusnus dvasinės seminarijos Tiflise mokinys ir tikriausiai būtų užbaigęs savo gyvenimą vienuoliu, bet, sužinojęs tą paslaptį, metė mokytis, pradėjo girtuokliuoti ir metėsi į revoliucinę veiklą, kad atkeršintu savo tikro tėvo nuodėmingai klasei. Jo kaukazietiškas būdas vertė niekuo nepasitikėti, visus įtarti, mirti ir žudyti su pasigardžiuimu iš pasalų kitus, kurie valėtu kada nors būtų jo konkurentais.

Liaudies priešo sąvoka yra Stalino sukurta, ir tuo vardu paženklintas buvo pamerktas mirti, nors jisai būtų buvęs ir tikriausias komunistas. Viduramžiški tarybų metodai, sulaužant kaukus, mušant ir kankinant šalčius bei karščius, vertė sumtuosius prisipažinti prie pačių kvailiausių kaltinimų, viešai teismuose save pamerkti ir net reikalauti sau mirties bausmės, kad suaudymu greičiau sulauktų neišvengiamo likimo ir tuo greičiau išsigelbėtų nuo nepakeičiamų fizinių kankinimų.

Net Chruščiovas savo garšioj kalboj dvidešimtmame komunistų partijos suvažiavime, po Stalino mirties, pripažino, jog Stalino bylų fabrikavimas, remiantis barbariškais kankinimais, buvo atliekamas laužant visas esamas moralės normas. Bet Chruščiovas tepasmerkė tik Stalino žiaurumus prieš komunistus, bet ne prieš klasišnius komunizmo priešus ir net ne prieš trockistus, bušarinininkus ar zinovjenininkus.

"GENERALISIMUS"

Stalinas pats sau paskyręs aukščiausią karinį laipsnį, nors apie karą vedimą nenusimanė nė tiek, kiek grandinis. Stalinas gimė 1879 m. Kaukaze, mirė 1953 m. kovo 5 d.

Chruščiovas suminėjo savo kalboje, kad Stalinas nužudė 98 centro komiteto narius, išrinktus septynioliktame komunistų partijos suvažiavime ir 1,108 to suvažiavimo atstovus. Chruščiovas jaudinosi dėl Stalino nužudytų užsitarnavusių komunistų: Kirov, Karpov, Eiche, kuriame buvo tardant sulaužyti kaulai, Rudzutak, Čubar, Ugarov, Smorodin, Pozern, Kuznecov, Kobakov, Kosišov, Postyšev, Kosariov, gydytojų bylos išgelbėtų dalyvių, dešimties tūkstančių raudonosios armijos karininkų, bet nė vienu žodžiu neprisiminė Stalino su naikintos ūkininkų klasės.

Tiesą, Chruščiovas suminėjo Stalino ištremtas ir su naikintas atskiras tautes: kračus, kalmukus, čečenus, ingušus, balkarus, bet neužsiminė apie Stalino žiaurumus. Pabaltijo kraštuose: Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje, kur šimtai tūkstančių buvo ištremti Sibiran, baltosios mirties prieglobstin.

Chruščiovas toje kalboje nurodė, kad Stalinas vis dar nebuvo patenkintas savo slaptosios policijos veikla, kad ji neišpildžiusi nustatyto žudynių plano, todėl 1936 metais jis NKVD viršininką Jagodą sunaikina, nes jis buvęs atsilikęs savo darbuose keturiais metais, ir paski-

ria nauju viršininku Ježovą. Siam atlikus savo budėlius darbus, jis pakeičiamas Beria, kad visi sufabrikuoti bylos siūlai būtų panaikinti ir niekas nesužinotų tikros teisybės.

Stalinas ir žuvo savo paties sukurtoje teroro bei nepasitikėjimo atmosferoje, užplanuotų naujų milžiniškų valymų išvakarėse, gana įtartinose sąlygose, kurios meta rimtą šešėlį jo įpėdiniams, taigi žuvo susipainiojęs savo paties sukurtoje kruvino voratinklo intrigu siūle.

NIKITA CHRUSČIOV

Jis primena kai kuriuos Stalino žiaurumus darbus, bet nuo jo politikos pagrindinės linijos neatsisako, Stalino pradėtąjį raudonąjį imperalizmą plečia toliau.

Dabar Stalino kūnas ištremtas į Kremliaus patvorį, istorinį komunistų partijos šiukslyną, jo vardas šalinamas, ir jo nuopelnai apsaukiami klaidomis bei kvailybėmis, o mirties dešimtmietis visiskai nepamirėtas sovietų spaudoje. O jeigu kai kur ir suminėtas, tai tik iš blogosios pusės, iškeliant vis naujus jo žiaurumų faktus.

Bet įsižiūrėjus į Chruščiovo veiklą, matyti daug Stalino įtakos. Užsienio politikoje, kitų kraštų imperialistinėje užgrobimų bei užgrobimų kraštų suviršinimo politikoje visi komunistai yra stalinistai. Asmenybės kultas taip pat pamažu ima įsigalėti Rusijoje, Chruščiovas pats giria save, kaip ir Stalinas, o jo pataikūnai garbina jį su įžūliu melagingumu keldami jį į padanges. Sovietai surado naują komunistų genijų bei šventąjį.

Dabartinis laisvesnis laikotarpis tėra laikinas atskėpimo periodas naujam diktatoriui įsigalėti, pereinamojo periodo reiškinys, nes diktatūrinis režimas turi savo geležinius dėsnius ir joks diktatorius negali jų išvengti — jis tėra savo sukurto sistemos aklas vergas bei tarnas.

Kelis kartus pagalvok, tada pasakyk.

DABARTINIS LIETUVIŲ KALBOS ŽODYNAS

Neseniai išėjo "Dabartinis lietuvių kalbos žodynas" — nuobolėvinkintoji laida. Žodynas imponantiskas, gražus, viename stambiam tome, apie 1000 psl., apima apie 45,000 žodžių nuo raidės A iki Z, gerame popieriuje, gražiai atspausdintas, įristas į kietus tamsaus auksinio apdarus. Vieno žodyno kaina — \$12.00, ir jis gaudamas Terroje, 3237 West 63rd Street, Chicago 29, Ill., ir pas visus lietuviškų knygų platintojus. Jį galima gauti ir Keleivio administracijoje.

Šis žodyną redagavo prof. J. Balčikonis, K. Korsakas, J. Kabelka, J. Kruopas, A. Lyberis, K. Ulvydas, o jo bendradarbių eilėse — dešimtys mūsų kalbininkų ir kalbos specialistų. Šis žodynas šiuo metu yra vienintelis lietuvių kalbos žodynas, ir čia glūdi jo neįkainojama reikšmė. Žodynas kirčiuotas, žodžiai gerai ir visapusiškai aptarti ir paaiškinti, aprūpinti pavyzdžiais, kaip jie gali būti vartojami sakiniuose, o taip pat svarbu — jis paruoštas, laikantis jablonskinės rašybos pagrindų, ir tuo būdu — vienintelis lietuvių kalbos vadovas besirūpinantiems mūsų rašomosios ir šnekamosios kalbos problemomis.

Šio žodyno bolševikinė laida pasirodė Vilniuje prieš kelerius metus. Žodyno redakcinė kolegija buvo "sustiprinta" rusu prof. B. Larinu, maža tesuprantančiu lietuviški, bet specialistu bolševikiniam žodynam ruošti. Prof. B. Larino rūpesčiu ne tik toki tarptautiniai žodyno žodžiai, kaip liberalizmas, patriotizmas, imperializmas, filantropija ir šimtai panašių gavo grynai bolševikinės definicijas, nieko bendro neturinčias su tikrosiomis tų žodžių prasmėmis, bet ir grynai lietuviški žodžiai aprūpinti tokiais žodžių vartojimo pavyzdžiais, kurie rimtą kalbos mokslo veiklą iš karto pavertė grubiu bolševikinės propagandos įrankiu.

Naujoje žodyno laidoje visiems sužalotiesiems tarptautiniams žodžiams, laikantis K. Borutos, P. Čepėno ir A. Sirutytės - Čepėnienės Tarptautinių žodžių žodyno, Lietuvių Enciklopedijos, Enciklopedija Britannica ir kitų enciklopedijų, grąžintos jiems priklausančios prasmės, o bolševikinės propagandos sakiniai žodžių vartojimo pavyzdžiuose pakeisti neutraliais ir žodyno varniais. Tuo būdu žodynu grąžintas mokslinio veikalo rimtumas, kurio jis buvo nuostojęs pirmoje laidoje.

Kiauro maišo nepripilsi.

1963 METŲ KELEIVIS

KALENDORIUS

Jau išspausdintas ir siunčiamas užsisakiusiems

Kaip kasmet, Kalendoriuje yra svarbių ir įdomių skaitymų, informacijų, eilių, juokų ir patarimų.

Kalendorių galima užsisakyti kartu su Keleivio prenumerata, arba atskirai. Kalendoriaus kaina palieka kaip buvusi — 75 centai.

Kalendoriaus užsakymus ir pinigus prašome siųsti šiuo adresu:

"KELEIVIS"

636 E. Broadway — South Boston 27, Mass.

URUGVAJUS

Kaip mes minėjome Vasario 16-ą

Tą didelę šventę šventėme vasario 16 d. Joje kalbėjo Lietuvos atstovo pareigas einąs Anatolis Grišinas, gražiai pavaizdavęs sunkią carų ir dabartinių okupantų prisilgtos Lietuvos būklę. Žurnalistas Jose P. Martine Berseche priminė dabartinių Lietuvos okupantų bendradarbiavimą su hitleriniais daliniais Europos tautomis, jų žiaurūs darbus ir linkėjo lietuviams sulaukti laisvos Lietuvos.

Trumpu žodžiu sveikino Urugvajaus lietuvių atvykęs iš Bostono į Pietų Amerikos lietuvių antrąjį kongresą Lietuvių Enciklopedijos leidėjas Juozas Kapočius.

Meninę programą atliko parapijos choras ir mok. Genės Stanevičienės vadovaujamas tautinių šokių sambūris "Gintaras". Vėliau buvo šokiai.

Minėjime buvo matyti ir jau atvykusių į kongresą Argentinos senimo ir jaunimo.

Kitą dieną lietuvių katalikų radijo programoje ispaniškai kalbėjo studentas Albertas Stanevičius, kuris iš dukles pavertė nieko apie Lietuvą nežinančių vietos lietuvių komunistų jaunuolių per radiją sklaidžiamus komunistinės propagandos plepalus.

M. Krasinskas

O VIS DELTO BUVO!

Vincas Rastenis Dirvoje (Nr. 22), atsiliepdamas į Mariūno "Gulbės Giesmės" kritiką, rašo, kad jis, nors visą laiką sukinėjosi "žurnalistikoje" tame pačiame Kaune, bet jam "neteko tada išgirsti apie čia esantį ir dėsantį žurnalistikos profesorių ar profesorius, taigi ir apie žurnalistikos mokyklą."

Taigi žurnalistas V. Rastenis, nors ir sukinėjosi Kaune, bet nežino, kad Vytauto Didžiojo Universiteto filosofijos fakultete nuo 1941 m. rudens buvo įsteigtos dvi naujos katedros: bibliologijos (dėstė Vaclovas Biržiška) ir žurnalistikos — dėstė Julius Butėnas, o kai šis išvyko į Vokietiją, jį pakeitė Juozas Keliuotis. Ten studijavo apie 40 studentų, o Danutė Narutavičiūtė, rodos, ir diplomą gavo.

M-is

BALFO SELPIAMŲJŲ ŽODŽIAI

"Dukters, grįžus mums iš Tolimųjų Rytų, neprirašė Lietuvoj, nes ji prieš išvežimą buvo mokytoja."

"Del tėvilių (kurie krito nuo ruso kulkos) mums našlaitėms netenka raudonuoti."

"Kalėdų nei Naujųjų Metų (Sibire) mes nešventėme, nes nebuvo kaip. Rusai šventė: jie pasigėrė iki sąmonės netekimo ir tai skaitėsi atšvesta."

"Mergaitė (Sibire) pakristinoma. Krikšto tėvas buvo rusas, o krikštamotė tik iš vardo įrašė. Gal nespėk sužinoti, bet ir dabar nežinome, ar tai gerai padaryta. Krikštijom cerkvėj, kitų maldos namų čia nėra, o ir ta cerkvė nuo kitų namų nesiskiria."

"Mes neturim jokių giminių Amerikoje. Artimiausia mums giminė, lyg tėvas ir motina, gyvena Brooklyne, jo vardas — Balfas."

Kas savaitę

Sv. Patrikas ir gyvatės

Prieš 1502 metu Airijoje mirė sv. Patrikas, jo mirties diena laikoma kovo 17-ta. Prieš 187 metus tą dieną amerikiečiai išprašė anglus iš Bostono, išprašė kanuolėmis sutrauktomis dabartiniame Thomas Parke, arba "ant kalniuko," kaip sako senieji saubostoniečiai, o oficialus vardas to kalniuko yra "Dorchesterio aukštumas."

Dvi sukaktuvės, kaip gi jų nepamirėsi. Minime. Kadangi sukaktuvės išpuolė sekmdienį, tai kad būtų gera proga išgerti dvi dienas iš eilės, sukaktuvių minėjimas nukeltas į pirmadienį.

Šventas Patrikas, gimęs bene Prancūzijoje, atnešė ariams krikščionybę ir, sako, be to dar išvaikęs gyvates iš Airijos. Yra kas šventi. Nors dabar vienas mokyta jėzuitas įrodė, kad gyvates iš Airijos išėjo ledų gadyne, o sv. Patrikas išvaikė tik gyvųjų garbintojus, legenda visvien sieja šventąjį su gyvatėmis ir kai mūsų kaimynai ariai So. Bostone tą dieną gerokai nugeria, niekas nėra visai tikras, ar jie lenkia stiklę gailėdamiesi gyvųjų, ar džiaugdamiesi patekę į krikštytų skaičių. Bet tas ir nesvarbu. Svarbu, kad yra šventė, net pratešama sekama diena ir yra proga užmiršti pilką kasdienybę.

Evakuacijos diena Amerikos nepriklausomybės karo istorijoje yra žymi diena, tai buvo pirmasis didesnis amerikiečių laimėjimas tame kare ir Bostonas po evakuacijos buvo saugi amerikiečių bazė kare prieš Angliją. Laimėjimą kaip nepamirėti, o jei ji galima sujungti dar su galingu šventuoju, kuris net gyvates nugalejo, yra dvigubas pagrindas minėti ir pasilinksminti.

Tik mes, pro kurių namą žygiuoja spalvuotas paradas, tik protarpiais matome paradą malonumus, nes Patrikas ar ne Patrikas, o laikraštį išleisti reikia.

10 metų be Stalino

Jau 10 metų, kai Sovietijos kruvinasis diktatorius Stalinas Džugašvili mirė savo mirties, ar "draugu" paragintas važiuoti poilsio, bet Stalino šešėlis vis dar dengia plačią Sovietiją ir jos pajungtus kraštus. Stalino palikimas "tebėra gyvas." Gyvi tebėra žmonės, kurie patys nuo Stalino teroro baisiai nukentėjo, bent dalis tokių nukentėjusių, ir gyvi tebėra nukentėjusių šeimų nariai, vaikai Stalino teroro aukų. Gyvieji Stalino siautimo palikuonys lankia nesulaukia, kada Stalino teroro aukoms, žinoma gyviems išlikusiems, bus leista atvirai kalbėti apie savo pergyvenimus ir baisiąsias teroro ir negailestingo kraujo nuleidimo dienas.

Gyvi tebėra ir Stalino budelių ir niekšybų bendradarbiai ir bendrakaltininkai, kurie patys valdžioje dar sėdi ir Stalino darbus turi dengti. Tokių bendrakaltininkų skaičiuje yra ir dabartinis Sovietijos diktatorius Chruščiovas, kurio

rankos yra kruvinos ir atsakomybė didelė.

Stalinas yra gyvas ir savo reformomis, kaip kolektivizacija, pramonės pagreitinimas statymas ir komunistų partijos kruvinu apvalymu nuo galvojimo ir frakinių ginčų. Absolutizmas valdyme ir žiauriausias teroras paliko savo pėdsakus, kurie per 10 metų negali išnykti.

Sovietai dar ilgai tampsis ir raitysis, kol "draugo, tėvo ir mokytojo" Stalino palikimą išgyvens.

Rusai ir Kuba

Pereitą savaitę rusai ištraukė iš Kubos apie 7000 savo kareivių ir karo specialistų, kurie moko kubiečius vartoti "moderniškus ginklus." Buvo sakoma, kad rusai Kuboje turėjo 17,000 daugiau savo karių ir visokių karo specialistų. Išėitų, kad dar visas desėtkas tūkstančių rusų tebėra Kuboje. Ką jie ten veikia? Mokina Kubos karių vartoti moderniškus ginklus?

Apie Kubą ir jos "mokytojus" rusus šios savaitės pradžioje prezidentas J. F. Kennedy turės progos plačiau išsiaiškinti su Centrinės Amerikos respublikų prezidentais Kostarikoje.

Karo žinovai sako, kad Kubos Castro jau turi sutelkęs tokią karišką jėgą, kuri toli pralenkia visų Centrinės Amerikos šėių respublikų karo jėgas. Toks ginkluotas ežys turėti kaimynystėje negali būti didelis malonumas.

Juan Peron'as gyvas

Buvęs Argentinos diktatorius J. Peron yra ne tik gyvas ir sveikas, bet jis bando prisikelti ir politiniame Argentinos gyvenime. Pirmas žingsnis į tokį prisikėlimą yra buvusio diktatoriaus su taikymas su Romos katalikų bažnyčia. Savo laiku jis buvo ekskomunikuotas už kelių kunigų areštą, bet dabar jis "grįžo" į bažnyčios prieglobstį. Kiek tas jam padės Argentinos rinkimuose ateinančią vasarą, pareis nuo to, kiek susitaikymas su bažnyčia padės jam susitaikinti su Argentinos kariuomenės ir karo laivyno vadais. Vien bažnyčios laiminimo gali ir neužtekti.

Peronas buvo vienas iš retų P. Amerikos diktatorių, kuris paliko krašte organizuotą partiją ir nemažai įtakos darbininkų masėse. Tuo jis ir yra pavojingas.

J. D.

JUOZAS STALINAS

Siandien, kada prieš 10 metų mirė Juozas Stalinas pačių komunistų paskelbtas didžiausias žmogžudis ir jo lavonas išmestas iš mauzoliejaus Maskvoje, labai įdomu paskaityti Keleivio prieš 15 metų išleistą knygėlę —

JUOZAS STALINAS, ARBA KAIP KAU-KAZO RAZBAININKAS PASIDARĖ RU-SIJOS DIKTATORIUM

Kaina 25 centai.

Išigykite tą knygutę!

KAS NIEKO NEVEIKIA,
TO NIEKAS NEPEIKIA.

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS SKAITO RABO,
TAS DUONOS NEPRASO.

WORCESTERIO NAUJIENOS

Lietuviai maisto parodoje

Shereton viešbutyje kovo 5 d. buvo įvairių tautų maisto paroda. Joje lietuvių valgių stalą tvarkė tautiniai rūbais pasipuosusi J. Grigaitienė, kurios nutrauką išspausdino ir vietos laikraščiai.

J. Glavickas—leitenantas

Polcininko Juozo Glavicko sūnus Juozas kovo 5 d. pakeltas kariuomenės leitenantu. Jis yra baigęs North-eastern universitetą.

V. Prapuolenis dainavo
Hartforde

Solistas Vytautas Prapuolenis kovo 10 d. dainavo Hartforde lietuviams. Apie tai sužinojau iš Tėvynės Garsų radijo, kurio programa duodama sekmadieniais nuo 11 iki 12 val.

Bliūdžiai pasistatė gražų namą

Agota ir Juozas Bliūdžiai, Keleivio skaitytojai, Millbury miestelyje pasistatė karališką namą. Kai atšils, žada ten įsikurti ir nuolat gyventi.

Mirė A. Račkauskas

Kovo 10 d. mirė naujaku ryš Aleksandras Račkauskas, 67 m. amž., palikęs nemažą šeimą, išblaškytą po visą pasaulį.

Treji metai, kaip mirė
A. Kraučelis

Gegužės 7 d. sukaks treji metai, kai mirė vienas žymiausių vietos veikėjų — Antanas Kraučelis. Jis buvo tvirtas kaip nesiūbuojantis ažuolas kovojęs su Lietuvos laisvės graboriais komunistais. Lietuvių veikloje jis attingai dalyvavo nuo 1918 metų iki mirties.

Patiko A. Valucko rašiny

A. Valucko Keleivys spaus.

JAU IŠEJO NEPAPRASTAI IDOMI KNYGA

Lietuvių Išeivija Amerikoje

Parasė STASYS MICHELSONAS

Tokios knygos pas mus dar nebuvo. Ji turi 512 puslapių, gausiai iliustruota ir apima mūsų išeiviją visoje Amerikoje—nuo Kanados iki Argentinos. Ji parodo, kad išeivija prasidėjo 17-ame šimtmečiu, bet pirmutinė jos banga dingio; yra tik legenda, kad išsikėlė Amerikoje mūsieškiai pastatę "Aušros" miestą, vėliau virtusį New Amsterdamu ir dar vėliau New Yorku.

Taip pat sužinome, kad pirmieji lietuviai plaukė jūromis 3 mėnesius, ir išlipę Amerikoje rado ne aukso kalnus, bet sunkų vargą. Kai kurie jų iš New Yorko pėstiėjo Pennsylvanijon anglių kasti. Tenai prasidėjo pirmosios kolonijos ir draugijos, ėmė kurtis socialistų kuopos, kurios vėliau sudarė Sąjungą. Jie pirmieji pradėjo leisti laikraščius ir kurti mokyklėles. Lygiagrečiai veikė laisvamaniai ir kūrėsi parapijos. Bet kai vyskupai ėmė savintis mūsieškių katalikų nuosavybes, bažnyčiose prasidėjo muštynės; dėlto sumanyta kurti nepriklausomas arba tautiškas parapijas. Tarp vienu ir kitu ėjo smarkios rungtynės.

Bet išeivija rūpinosi ir Lietuvos likimu. Ji gausiai aukėjo pinigų caro valdžiai nuversti ir sudėjo milijonus nepriklausomai Lietuvai.

Knygoje parodyta, kaip atsirado mūsų didžiosios organizacijos, kaip gimė Pasaulio Lietuvių Bendruomenė ir kodėl Amerikoje jai nesiseka. Bet tai tik maža knygos turinio dalelė. Medžiaga jai buvo renkama 40 metų. Patarina kiekvienam ją įsigyti. Puiki knyga dovanoms.

Parduodama be pelno. Gražiais kietais aparais kainą \$5.00; minkštais aparais—\$4.00.

Užsakymus prašome siųsti šiuo adresu:

KELEIVIS

636 E. Broadway

So. Boston 27, Mass.

levičiai, Jonas Taraila, A. Vagelis, dr. W. Vaitkus.

O. ir J. Jusai \$6.

Po \$5: J. Alyta, W. Antakauskas, P. Babickas, B. Blumfeldienė, miesto majoras Joe Gasdin, V. ir J. Dėdinai, V. Garsys, A. Ivanauskas, K. Jonaitis, St. Jautis, J. Kiela, P. Klimavičius, J. Lendraitienė, Leleikienė, LRK Moterų Sąjungos 69 kuopa, J. Matjosaitis, O. ir J. Matusaičiai, E. Meilus, J. Mikalauskas, adv. A. Mileris, H. Mudėnas, K. ir M. Padolskiai, V. Pajėda, A. Petrulis, E. ir Pr. Pauliukonai, M. ir J. Pauliukonai, M. ir J. Pipirai, J. Povilaitis, A. ir B. Pridotkas, S. Pumeris, S. ir P. Staneliai, J. Statkus, J. Shalaviejus, A. Šermukšnis, Jonas Štaras, L. Vedeckas, J. Vidūnas, O. Vyšniauskienė, M. Žemaitaitis, M. ir V. Židžiūnai.

Po \$3: J. Gerasimavičius, Vl. Gedmintas, G. Giedraitytė, Br. Glodas, Br. Norkevičius, E. ir P. Raciūkaičiai, P. Savage, K. Zurlis.

Po \$2: J. Babrauskas, K. Bazikas, J. Brantas, O. Donelienė, A. ir I. G., P. Gražulis, P. Grigalauskas, A. Jakniūnaitė, L. Jakubauskas, B. Juškauskas, J. ir A. Kaliūnas, A. Kazlauskas, J. Lukas, Noreika, N.N., R. Pauliukonis, O. ir S. Raudonai, V. Rozevičius, M. ir L. Sviklai, M. Svikliūtė, Josephine Smith, P. Shilanskis, T. Šimulynienė, Tagmanai, A. Urbonas, J. Valiūnas, A. Versiackas.

Po \$1: P. Alavošius, I. Balsevičiūtė, Balsevičienė, V. Bieliauskienė, P. Benorienė, V. Butkienė, Čiunis, A. Dailida, Divenslauskas, Dodge, J. Gaidis, O. Galickienė, U. Garbaskienė, A. Giedraitienė, A. Glodienė, A. Grudziuskas, B. Ivaška, D. Jankuvienė, Mary Jones, J. Jonytis, Kasper, M. Keršienė, A. Kilmonienė, J. Kondrotas, P. Kraunelis, Krušienė, Lapinskas, Laužikienė, S. Mancevičius, Maštauskienė, M. Minkauskas, Mrs. Miller, A. Morkūnienė, Morrissey, A. Piliponienė, A. Povilaitienė, V. Prapuolenis, J. Rogers, K. Sinkevičius, Marcelė, Sokol, O. Staniūnienė, B. Sviklienė, S. Stanevičienė, Simonis, Skaliene, Skramackienė, A. Tomkus, A. Tamulevičius, K. Tankevičienė, I. Valatkienė, Verbašienė, A. F. K. Yakučiai, T. Žaliauskienė, B. Žakaitienė, F. Žilienė, A. Žilinskas, J. Zukauskas, 11 v. kū po 1 dol. be pavardžių. Kiti aukojo po mažiau.

Lietuvos Nepriklausomybės Paskelbimo 45 metų Sukakčiai Rengti Komitetas visoms organizacijoms ir pavieniems asmenims, aukojusiems Lietuvos laisvinimo reikalams, nuoširdžiai dėkoja.

Iki šio laiko aukų surinkta \$900.00. Aukos dar renkamos. Kurie dar nesate atlikę savo lietuviškos pareigos, dar galite tai atlikti, pasiūdami savo auką komiteto išdėdinti kun. J. Steponaičiui (153 Sreling St., Worcester, Mass.). Drauge atsiųskite už pasitaikiusias klaidas pavardes užrašant.

UGNIAGESYS IŠGELBĖJO VAIKĄ

Chicago's ugniagesys Ernest Edwards išnešė iš degančio namo 4 metų vaiką. Jį čia matome šokant nuo 7 pėdų garžo stogo.

DOM. KASPARKA

Netekome vėl vieno seno. sios kartos lietuvių. plačiai žinomo darbo žmonių klasės veikėjo draugo Dominiko J. Kasparkos, kuris gyveno 8883 Pinehurst St., Detroit 4, Mich. Jis iš gyvųjų tarpo pasišalino vasario 18 d., sulaukęs 84 metų amžiaus.

Velionis gimė ir augo Lietuvoje, Panėvėžio apskr., Pinašos vals., Bliūdžių kaime, į JAV atvyko 1900 m. ir sustojo Springfield, Ill. Čia kitokio darbo kaip kasyklose nebuvo, todėl ir Domininkas turėjo kurį laiką anglis kasti.

Dirbdamas anglių kasyklose, velionis įsitikino, kad sunkus yra paprasto darbininko gyvenimas, todėl pasiryžo siekti mokslo ir kovoti dėl darbo žmogaus gyvenimo sąlygų pagerinimo. Jis 1910 m. apleido kasyklą ir nuvyko į Valparaiso universitetą, kur mokėsi porą metų. Iš ten jis atvyko į Detroitą ir pradėjo dirbti Fordo bendrovėje mechaniku-mašinistu. Čia ir dirbo 37 metus.

Velionis ir čia, nors turėdamas pastovų gera darbą, stengėsi daugiau mokslo įgyti. mokydamasis neakivaizdinio būdu.

Bet jis nebuvo toks žmogus, kuris tik savais reikalais tesirūpintų. Jis dalyvavo unijose, abiejuose lietuvių klubuose, socialdemokratų organizacijoje, buvo geras agitatorius, kalbėtojas, spaudos platintojas, senas Keleivio skaitytojas.

Velionis iš Staponausko koplyčios nuvežtas ir palaidotas be bažnytinio apeigų Grandlawn kapinėse. Su velioniu koplyčioje ir kapuose atsisveikino M. L. Balčiūnas.

Velionis paliko žmoną Uršulę Ščegauskaitę-Kasparkienę, kurią vedė 1915 m., ir sūnų Albertą su šeima. Išėkis. mielas drauge, amžinai. Mes tavęs ir tavo atliktų darbų nepamiršime.

M. L. Balčiūnas

Paukščių Lietuvoje yra 292 rūšys.

BRIDGEPORT, CONN.

Jonui Kariui 60 metų

Sav. kūrėjas Jonas K. Karys, žymiausias mūsų istorinių pinigų tyrinėtojas bei žinovas, kovo 4 d. baigė 60 metų amžiaus. Gimtadienio išvakarėse susibėgo sukaštutininko pasveikinti būrys jo artimiausių bičiulių ir draugų. Toliau gyvenantieji atsiuntė linkėjimus raštu. Asmeniškai pasveikino konsulas Vyt. Stašinskas, iš New Haveno V. ir A. Gruzdžiai, iš Port Chester, N.Y., J. ir M. Biliūnai, iš New Jersey K. ir K. Bakšiai su sukaštutininko krikšto dukra Vilija Bakšyte ir daug kitų draugų ir pažįstamų.

Jonas Karys dėkodamas visus užtikrino, kad, nežūrint šios nelemtos metų "kapos", užgulusios jo pečius, jis nė negalvoja palikti jaunimo gretas ir pereiti pas "senius". Gal tik dar po kokio puskapio metų...

Kaip jau spaudoje pastebėjome, J. Karys šį savo asmenišką gyvenimo įvykį atžymėjo ir pavyzdingu veiksniu: abu su žmona paskyrė \$250 vertės savo knygų (apie senovės ir Nepriklausomos Lietuvos pinigų) neturintiems lietuviams, gyvenantiems už JAV ribų. Laiškai-prašymai jau ateina. Mačiau ir jaudinančių laišku. Suinteresuotiems asmenims ir atitinkamoms organizacijoms pravartu dar kartą išdėmėti J. Kario adresą: 60 Sims St., Bridgeport 4, Conn. (USA).

J. M.

REDAKCIJA ATSAKO
J. Petraičiui

Tamsta klausia, kodėl Keleivys nėra tokiu Antrosios JAV ir Kanados Lietuvių Tautinių Sokių šventės skelbimu, kaip kai kuriuose kituose lietuvių laikraščiuose. Atsakome: tai dėl to, kad šventės rengėjai Keleivius ju neduoda. Matyti, jiems jis nėra "košernas". O apie šokių šventę Keleivis painformuoja, kai tik atsiranda tuo reikalu kokia nors įdomesnė žinia.

KALIFORNIJOS PADANGĖJE

LONG BEACH, CAL.

Vasario 16-ji Pacifico
pakrantėje

Long Beach Lietuvių Klubas gražiai su pasisekimu paminėjo Lietuvos nepriklausomybės 45 m. sukaktį vasario 23 d. Minėjimo salėje tarp Amerikos ir Lietuvos vėliavų ant sienos prie kalbėtojų stalo kabėjo Vytis, po Vytimi—Punsko lietuvių išauštas lininis rankšluostis su Lietuvos Himnu.

Publikos buvo pilna salė. Miesto majorui išvykus į Washingtoną, jam atstovavo jo pavaduotojas Bert Bond, kartu buvo ir jo žmona.

Klubo pirm. V. Bakūnas, pradėdamas šį minėjimą, trumpai apibūdino šventės reikšmę lietuvių ir anglių kalbomis ir pakvietė Morkienę vadovauti minėjimo programai. Ji paprašė dainininkę F. Korsak sugiedoti Amerikos himną. Pagerbus žuvusius už Lietuvos laisvę, kalbėjo majoro atstovas B. Bond. Jis pasveikino lietuvių, pasidžiaugė, kad taip didelis skaičius susirinko, priminė, kad jam labai malonu pirmą kartą dalyvauti tokia minėjime, ir lietuvių pagyrė už jų pastangas. Baigus kalbą, V. Bakūnas iškėlė jam anglų kalba knygą "Palik savo ašaras Maskvoje" ir paprašė ją perduoti majorui, o Bond iškėlė V. Bakūnui Long Beach miesto simbolinį raktą.

Gražią pagrindinę kalbą pasakė B. Morkis, klubo išdininkas, vicepirm. Wallace perskaitė skirtas prezidentui Kennedy, Valstybės sekretoriui ir kitiems vyriausybės atstovams rezoliucijas, kurios buvo vienbalsiai priimtos. Dainininkė F. Korsak labai gražiai padainavo keletą dainų, jai akompanavo pianistė Apeikaitė. Pirmoji minėjimo dalis užbaigta Lietuvos himnu.

Antrojoje programos dalyje gražiai pasirodė Long Beach klubo narių šių metų pradžioje St. Milančiaus suorganizuotas ir klubo nario muziko St. Kalvačio vadovaujamas choras, padainavo.

NAUJIENA

Keleivio administracijoje galima gauti ir šias knygas:

VLADAS NAGIUS-NA-GEVICIUS, jo gyvenimo ir darbų apžvalga, redagavo dr. Balys Matulionis, labai gražiai išleista, daug paveikslų, 374 psl., kaina \$6.

Jonas Aistis, POEZIJA. Joje yra šio žymaus poeto visi eilėraščiai, 420 psl., kaina \$6.

Leonard Valiukas, LITHUANIA LAND OF HEROES, 88 psl. teksto ir 95 psl. paveikslų, kaina \$4.75.

Dr. Kazys Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS, II tomas, 336 psl., kaina \$5.

Pakalbinkime draugus, kaimynus ir pažįstamus užsiskaityti "Keleivį." Kaina metams penki doleriai.

damas gražių liaudies dainų. Šokiams pianinu skambino muzikas S. Kalvaitis, pritarė smuiku W. Matus, akordeonu svečias Vladas Gylis ir G. Urnežis.

Iš bufeto ir už valgius gauta gero pelno. Tas pelnas bus panaudotas kilniam tikslui. Aukų surinkta \$104.60. Aukojo: O. ir D. Mekišiai \$10, po \$5: K. ir J. Janakai, J. ir E. Dapkai, Šlapelis, J. Krech, J. Heible. Kiti aukojo po mažesnes sumas.

Klubo valdyba dėkoja visiems, kurie prisidėjo prie minėjimo surengimo, jame dalyvavo ir aukojo.

WILKES-BARRE, PA.

Išlydėta žymi unijos veikėja

Šioj apylinkėj didelį vaidmenį vaidina moterų drabužių siuvėjų unija — Ladies Garment Workers Union.

Drabužių pramonės įmonės čia pradėjo atsirasti dar prieš 30 metų. Kaip žinoma, drabužių pramonės centras yra New Yorke. Tos pramonės savininkai, dairydamiesi, kur gauti pigesnės darbo jėgos, pastebėjo, kad Wyoming Valley apylinkėje tėra kasyklos, kur dirba vyrai, o moterys neturi darbo, todėl jie čia ir įsteigė siuvyklas, ir dabar drabužių pramonė čia ūkio gyvenime vaidina žymiausią vaidmenį.

Motery drabužių unijos pirm. Dubinskis tuoj atsiuntė čia organizatorius. Angliakasių unija tada čia buvo tvirta, ji daug padėjo ir drabužių pramonės darbininkams ir uniją organizuojant.

Didelių nuopelnų drabužių pramonės unijai turi M. Mathasan, kurią unijos vadovybė perkėlė į New Yorką. Vietos unijistai kolegijos sporto salėje jai ir jos vyriui surengė išleistuves, kuriose dalyvavo apie 700 asmenų.

Banketui vadovavo kolegijos prezidentas dr. Farley, kalbėjo kongresmanas D. Flood, majoras F. Slattery. Mat, unijos atstovai rinkimų metu daug padėjo demokratų kandidatams, prisidėjo ir lėšomis.

Per 15 metų anglių gamyba sumažėjo iki trečdalis, įvedus mašinas, darbininkų skaičius dar daugiau sumažėjo.

Todėl susmuko ir unija. O, be to, jos vadovybė daroma kaltinimų dėl bičiuliavimosi su darbdaviais ir t.t.

Prieš 40 metų šimtai lietuvių dirbo viehoje kasykloje, buvo tautinių unijos skyrių, o dabar tik keli lietuviai tebedirba. Anais metais kietos anglies kasyklose dirbo apie 92,000, o dabar vos apie 9,000.

J. V. Stanislovaitis

SKAITYK STASIO MICHELSONO PARASYTĄ KNYGĄ: "Lietuvių Išeivija Amerikoje," DAUG PAVEIKSLŲ. KAINA MINKSTAIS VIRSAIS \$4.00, KIETAIS—\$5.00

Iš pavergtos Lietuvos

Komedija pasibaigė

Sovietų Sąjungoje praeitą sekmadienį buvo "parlamentarizmo rinkimai". Tokie pat "rinkimai" buvo ir Lietuvoje. Tūkstančiai pasamdytų agitatorių užėjo po kraštą, agitodami išrinkti pastatytuosius kandidatus. Tas jų darbas buvo bergždis, ir be jų pastangų būtų tai padaryta, nes kandidatai išstytė

tik tie, kuriuos partija liepė, ir tik tiek, kiek reikia išrinkti. Todėl agitatoriai buvo tiksliai apgailėtini komedijantai, kvailai vaidinę "demokratiją".

Tokiu būdu "išrinkta" 290 "liaudies atstovų", kurių pareiga dėti parąs ten, kur partija liepia, ir mulkinti užsieny tuos, kurie vis dar tiki, kad Sovietijos tvarka yra demokratinė.

Aušros sukaktis

J. Vilks

Taip jau susiklostė toks klaidingas įsitikinimas, kad 1883 m. balandžio mėn. pasirodžiusi Mažoji Lietuva buvo pirmasis lietuvių laikraštis. Nenuostabu, Aušra buvo skirta Rusijos valdomai Lietuvos daliai, kur lietuvių spauda buvo uždrausta. Aušra Lietuvos skaitytojus galėjo tik slapta pasiekti. Toks Aušros draus pasirodymas ir jos slapto platinimas jos vardą išgarsino. Ir juo daugiau metų praslenka nuo Aušros pasirodymo, juo tas įvykis labiau įvertinamas, visapusiai nušviečiamas. Joks kitas lietuvių laikraštis, kada nors ėjęs ir sustojęs eiti, nesulaukė tokio plataus aprašymo, kaip Aušra. Veik visi jos būvę bendradarbiai yra plačiai žinomi, nors jau ir mirę. Tas laiko tarpas priimta vadinti Aušros metais, ir to meto šviesuomenė ir jos veikla pavadinta aušrininkais. Nepriklausomybės metais visuose mokykloms skirtuose lietuvių kalba vadovėliuose buvo daug vietos skirta tam laiko tarpui aptar-

CARO ANGELAI SARGAI

Būrys Marijampolės žandarų, uoliai persekiojusių lietuvių iš užsienio slapta gabenamą spaudą.

DIDELĖ KNYGŲ NAUJIENA

Gavome šias knygas:

- Buvusio Lietuvos prezidento dr. Kazio Griniaus Atsiminimai ir mintys 1-oji dalis 302 psl., mikštasis viršelis kainą \$2.00; antroji dalis 336 psl. kietasis viršelis su abiejų dalių vardynu kainą \$5.00. Perkant abi dalis kainą tik \$6.50
- Dan Kuraičio Magiškuoju kilmu į Vilnių, 330 puslapių, labai įdomūs 1962 metų kelionės į Lietuvą aprašymas su nepaprastais nuotykių. Kaina \$3.00
- Frank Lavinsko Amerikos Lietuvių Laikraščiai nuo 1879 m. iki 1955 m. 190 psl. kietasis viršelis kainą \$6.00, o dabar tik \$2.00
- Prof. P. Pakarklio Senasis Prūsų teisynas, 31 psl., 50 cent.
- Čicagietės Ispūdių komunistų pavergtose Lietuvoje 95 puslapių, kaina \$1.00
- Prof. P. Pakarklio Popiežiaus bulės kryžiuočiams, 70 puslapių, kaina \$1.00
- M. Zoščenkės Satyrinės novelės, vertė Jonas Valaitis 196 puslapių, kaina \$2.00

DAKTARAS JONAS BASANAČIUS

Gimė 1851 m., mirė 1927 m.

jau buvo iš seniau purenama.

Dar veikiant Vilniaus universitetui, jame aukštus mokslus ėjusieji E. Stanevičius, L. Rogalskis, D. Poška ir kiti jau tarėsi pradėti leisti laikraštį lietuvių kalba.

Lietuvos jaunimas, aukštus mokslus ėjęs Maskvos universitete, 1880 m. gruodžio 21 d. išleido hektografuotą laikraštuką Aušra. Jo išėjo keturi numeriai. Jis sustojo eiti 1881 m. pradžioje.

Jo sumanytojai, redaktoriai ir bendradarbiai buvo studentai Pavilonis, ar ne Pašukanis, J. Šliūpas ir kt. To laikraščio tikslas buvo taip nusakyti:

1878 m. pradėjo eiti Lietuviška Ceitunga ir 1880 m. Naujas Keleivis Klaipėdoje. Lietuvos išeivija, išskūrusi JAV, 1879 m. susilaukė Gazietos Lietuviškos.

Taigi Aušrai pasirodyti dirva buvo jau iš seniau purenama. Ir Aušros redaktoriais, jos bendradarbiais buvo jau anie jaunuoliai, savo jėgas išmėginusieji anuose hektografuotuose laikraščiuose.

Aušros priešakyje kurį laiką stovėjo dr. J. Basanačius. Kelis Aušros numerius suredagavo dr. J. Šliūpas. Aušroj pradžioje visų buvo sutilpta. Paskui pradžioje šio laikraščio ideologinė

DAKTARAS JONAS ŠLIŪPAS

Gimė 1880 m. mirė 1944 m.

"Negalėdami tankei susieti ir pašnekti apie mūsų liežuvį ir jo gramatiką išduosim laisvą, kuriame kiekvienas pagal savo norą rašinėsi apie kalbą ir tautą lietuvių".

Tai tas laikraštis buvo skirtas tik to universiteto lietuviams studentams. Dabar, šių dienų akimis žiūrint, atrodo, kad tai būta menkinio. Bet atsiminus, kas anuomet buvo ir ką dabar turime, — tie vyrai verti didelės pagarbos.

Dar ankščiau (1875-76) Petrapilio lietuvių studentai pasirodė su laikraščiu Kalvis Melagis, J. Vileišio, J. Brazaičio ir kitų tvarkomų ir prirašomų. Aišku, tie laikraščiai išėjo be valdžios žinios.

Be kitų, dar prieš Aušros pasirodymą, Vokietijos valdomose Lietuvos žemėse

Neužauga, arba Gatvės vaikas Bostono scenoje

Kovo mėn 10 d., tarytum į kraują, flegmatikas Edžis-iskilmingus atlaides, gausiai sugūžėjome į erdvį So. Bostono Aunkštesniosios mokyklos salę. Ir senimas, ir vidutinimas, ir jaunimas, ir net vaikimas. Šie pastarieji, nuosavų tėvėlių ir mamytėlių ir balkone pamiršti, improvizavo ten programas, visai nesiderinančias su parindine programa.

Sugūžėjome, pasižiūrėjome — ir kupinomis pasitenimimo širdimis išsiskirstėme. Nė netikėjome, kad Sambūris, be jokios importuotos pagalbos toks jėgingas gali būti.

Iš kokių šaltinių tos jėgos tryško? Iš vaidinamo veikalo? Programoje apie jį parašyta: "N E U Ž A U G A, Dario Niccodemi trijų veiksmų komedija." Tačiau nieko charakteringai komedijantiško ten nėra: nei kvatojimų išaukiančių situacijų, nei ypatingai juokingų posakių ar dialogų, nei cirkuliškų triukų. Tai būdingas, ryškiais sentimentalizmo siūlais susiūtas jauno, besitengiančio savo profesijoje į gyvenimą išsimuštis inžinieriaus gyvenimo epizodas, kuriame vykusiai įsipina keletas jam labai artimų ar tolesnių asmenų. Tai ir viskas.

Taigi, veiklas nesudarė pagrindinio gyvybės šaltinio. Jis buvo vien gairės, kurių prisilaikydamos talentingas režisierius su grupe, scenos menui atsidavusių aktorių sukūrė spektaklį, pajėgus įelektrizuoti bei užburti žiūrovus.

Betgi be veikalo yra reikalingos ir kitos pagalbinės priemonės: dekoracijos, apšvietimas, efektingi garsai — muzika ir scenos apstatymas — baldai. Kaipgi jos harmonizavosi? Šį kartą jos buvo be priekaištų: ir modernioje dvasioje dailininko Viktoro Vizgirdos sukurtos spalvingosios dekoracijos, ir Ant. Gustacio su Sležu, Jr., tvarkomas apšvietimas, ir to paties Sležo perduodami muzikiniai garsai ir režisierės Al. Gustaitienės surašyti suskolinoti baldai. Viskas visur savo vietoje ir savu laiku. O aktorių maskavimosi priemonės — grimas, menininko Stasio Santvaro darbščiujų rankų nuopelnų buvo daugiau negu pasigėrėtinas.

Iš tokių taip kruopščiai ir sumaningai paruoštų pozicijų Dramos sambūrio smogiamoji grupė pradėjo puolimą į žiūrovų rekratą, klausą į širdis. Pradžioje, pirmąjį ugnies krikštą priimdami, inžinierius Tibo — Feliksas Kontautas ir jo mylimoji Franceska-Rita Zarankaitė, nešina baltinių krepšėlių. Neilgai buvę jį išskuba Tibo pavesto uždavinio vykdyti, o ją pakeičia šalta.

sėkla, berta į derlingą žemę, iš kurios išdygo ne tik Lietuvos laikraštija, atgauta sava spauda, bet ir Lietuvos valstybė buvo atstatyta.

Kartu Aušros metais Lietuvos visuomenėje išsirutuliojo ir politinės srovės. Tokios srovės, be kurių neapsieina nė viena tauta, pasiekusi atitinkamą kultūros laipsnį.

Tibo ir Džulijo, ir pastarojo žmona Emilė. Į kovos eigą įtraukti žiūrovai, ne nejausdami, pasiduoda sumaningai vedamos apgaulės kerams ir kerėtojams ploja, ploja.

Paskutiniai puolimo fazė vyksta neturtingo inžinieriaus bute, kuriame gyvena buvusioji ir tikroji to inžinieriaus simpatijos — Franceska ir Neužauga. Jos tarpusavy kovoją dėl Tibo širdies. O tuo laiku jo gyvenime įvyksta lūžis: jo paruoštas geležinkelio projektas yra priimtas ministerijos ir Tibo siunčiamas į Afriką tą geležinkelį tiesti. Su juo kartu nori vykti ir Franceska, tačiau Tibo ją atstumia, nes tikrai myli tikrai Neužaugą. Franceska, keršydam už atstūmimą, aiškina Neužagai, kas yra vyras: "Vyras tai nėra žmogus. Jis yra gyvulys, į kurį sudėti visi gyvuliai: vyras tai vaikščiojantis žvėrynas." Toks vyro apibūdinimas labai patinka — žiūrovams, ir jos vaidinimą pertraukia ne tik plojimais, bet ir garsiais prietarimo šūksniais. O scenoje pasirodžiusiam senukui Neužaugos mokytoji Cezariui Gediminui Margaičiui už jo nuosirdžią ir įsijautusią vaidybą žiūrovai sukelia ovacijas. Trečiajam ir paskutiniam veiksmui pasibaigus, žiūrovai visai yra kapitulavę, pavergti vaidinimo ir pasidavę vaidintojų valiai. Tai retas teatro darbe atsitikimas, kurį ne visada tenka pasiekti net profesionalams vaidintojams.

Šį kartą Bostono Dramos Sambūrio paruoštame vaidinime kitaip ir negalėjo būti, nes jame nebuvo paskirų žvaigždžių, kadangi visi vaidintojai spindėjo skaisčių žvaigždžių šviesa; tai buvo vienas didelis, darnus, įvairiaspalvis spindėjimas arba, kitais žodžiais tariant, buvo tikras spektaklis. Ir tą spektaklį mums patiekė "senieji scenos vilkai": Zita Zarankaitė, Antanas Vilėniskis, Jurgis Jašinskas kartu su jauniaisiais partneriais Feliksas Kontautu, turinčiu ne tik puikią jaunuojo išvaizdą ir ūgį, bet ir didelį, platų bei gilų vaidybinį vidų ir sceninę nuovoką; Rita Ausiejute, rodos, scenos menui tegimusia (puiki išvaizda, ryškūs, sceniniai taškai turtingi judesiai ir mimika, kaip žaibas išsiveržiantis vidiniai išgyvenimai); Laima Katauskaitė, santūria, nuosirdžia, turtingos damos išvaizda, nemeluotais gestais ir šiltu, švelniu jausmingumu; Rimu Budreika, patrauklią išvirsine mergaudos pavyza, staigiais judesiais ir be žodžių bylojančiais apie vidinį susijaudinimą ir nuosirdumą; ir pagaliau jaunuoliu Gediminu Margaičiu, šį kartą virtusiu senuku mokytoju, kurio vaidybos nuosirdumas, šiluma, tikri, jo tipui derą gestai ir pasigėrėtina lietuvių kalbos tartis ir ryškumas gali būti pavyzdžiu kitiems. Ir tuos visus savo individualybę bei charakterius turinčius asmenis į vieną meninį kūrinį suliedino, sucentravo, apdailino ir į rampos šviesas išvedė didelė scenos meno architektė — režisierė Aleksandra Gustaitienė. Ačiū jai ir visam Dramos sambūriui, kuriems linkime bent dešimtį metų nebevykti ne tik ilgy, bet ir trumpų atostogų.

Z. Girdauskas

IDOMIOS KNYGOS ROMANAI

Aiė Rūta, PRIESAIIKA Didžioji meilė, II d., romanas, 309 psl., kaina \$2.50

Aiė Rūta, MOTINOS RANKOS, romanas apie motinos meilę, jos tikslą ir rūpestį išauklėti savo vaikus pilnais žmonėmis ir tikrais lietuviams, 397 psl. kaina \$4.00.

Pranas Naujokaitis: U PELIAI NEGRIZTA I KALNUS, 509 psl., kaina \$5.00.

Vincas Ramonas: MIGLOTAS RYTAS, 166 psl. kaina \$2.00.

Juozas Kralikauskas, TITNAGO UGNIS, premijuotas romanas, 205 psl., kaina \$2.50.

Juozas Švaistas: ŽIOBRIAI PLAUKIA, romanas iš knygnešio kun. M. Sidaravičiaus gyvenimo, 233 psl. kaina \$2.50.

Aloyzas Baronas: LIEPTAI IR BEDUGNES, premijuotas romanas, 279 psl. kaina \$3.00.

Juozas Švaistas: JO SUZADETINĖ, premijuotas romanas iš Vinco Kudirkos gyvenimo, 394 psl. kaina \$4.00.

Vytautas Alantas: TARP DVIEJU GYVENIMU, 462 psl., kaina \$4.50.

Jurgis Gliada, SIKSNO. Tos knygos gaunamos ir Keleivio administracijoje.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

— Gut mornink, Maik!

— O kodėl "gut"? Ar su-

žinojai ką naujo?

— Jes, Maikut, galiu pa-

sakyti tau čia naujieną.

Kai anąs mudu kalbėjo-

mės apie naujas madas, tai

dabar aš tau pasakysiu, kad

ir mano gaspadinė išrado

naują madą.

— Na, na?

— Jessa! Pareinu aš aną

vakarą namo, ogi žiūriu, jos

šuniukas su kelnėmis, ir kati-

nas su kelnėmis. Nu, sakau,

vactumaru? Ar tu sukreiza-

vojai, ar ką? Kam tu juos

kelnėmis apavei? O ji sako,

apvilkau dėl to, kad padori-

au atrodytų; tai nauja ma-

da, sako; ba be kelnų vis-

kas matosi. Sako, ponas Die-

vas ir Adomą su Ieva buvo

paleidęs rojūn be kelnų, ale

kai jiedu apsižiūrėjo, kad

viskas matosi, tai raidavei

uždėdė kopūstų lapais.

— Biblija sako, tėve, kad

tai buvo figos lapai.

— Bet aš, Maiki, išfige-

vau, kad figos lapai būtų

per mazi, visko neuždengtų;

turėjo būti kopūsto lapai.

Geras kopūsto lapas, Maiki,

gali atstoti gerą kraja-

vą kvartuką. Taip sako ir

mano gaspadinė. Ji rukojoja,

kad valuk tu moterys ir da-

bar nešioja prijuostes. Mūsų

merginos net ir ant balių ei-

damos prisijusia tautiškus

kvartukus. Bet gyvuliai sar-

matos nepažįsta, tai valki-

jasi niekuo neprisidengė.

Tas negerai. Jeigu žmonės

reikia apvilkti, tai ir gyvu-

liams reikia kelnų, sako ma-

no gaspadinė. Tai vot, Mai-

ki, tu parašyk apie tai į ga-

zietas, tai bus gera naujiena.

Tegul svietas žino, kad atsi-

rado naują madą.

— Bet ji nelabai nauja,

tėve.

— Kaip tai ne nauja? Juk

pirma niekas katino su kel-

nėmis nematė.

— Teve, Amerikoje veikia

jau ir organizacija, kuri rei-

kalauja gyvulius apvilkti.

— Tai kodėl gazetos nie-

ko apie tai nerašo?

— Rašo, tėve, rašo. Aną-

dinėti.

— Koman, Maiki, koman!

Pasakyk man daugiau apie

tas štuksas.

— Reikalaudami jos arki-

liams kelnų, tėve, demonst-

rantai davė poniai prezident-

tienei suprasti, kad ir jai rei-

kėtų ilgesnių suknelių.

— Nu, jeigu taip, tai at-

rodo, kad šita mada nėra

mano gaspadinės išradimas,

Maiki.

— Ne, tėve, ne jos.

— Nu, tai išvirozyk, kaip

ji atsirado?

— Pradžią jai padarė vie-

nas St. Louiso biznieriūs, tē-

ve. Jis vadinosi G. Clifford

Irout. Mirdamas prieš 4 me-

tus, jisai paliko \$400,000 pi-

nigų ir savo testamente nu-

rodė, kad tie pinigai būtų su-

vertoti padoriai gyvulių ap-

rangai. Kai buvo tokia krū-

va pinigų, tai sugalvota ir

būdas jais pasinaudoti. Isi-

kūrė organizacija, kuri pasi-

rinko sau šūkį: "Aprengti

gyvulius, kad maži vaikai

ir galėtų matyti nuogų ark-

lių, karvių, šunų ir katinų."

— Tai kiba tas bagotyrius

neturėjo giminių, kad savo

pinigus paliko gyvuliams?

— Giminių jis turėjo, ir

jie, tėve, stengėsi jo testa-

mentą sulaužyti, ėjo į teis-

mą, bet nieko nepadarė.

— Tai dabar už tuos pini-

gus arkliai ir šunims bus

siuvas kelnės, ar ne? Tei-

sybė, arkliai dabar nedaug

Amerikoje beliko, ba juos

ištūmė automobilai ir trokai;

ale šunų ir katinų tai pilni

miestai. Jeigu visus reikės

apvilkti kelnėmis, tai ir kriau-

čių unija turės daugiau dar-

bo, ir audėklų reikės dau-

giau. Gali būti, Maiki, kad

šita mada ir gera. Gal duos

Amerikos žmonės daugiau

darbų, negu prezidento su-

galvotos slėptuvės nuo bom-

bo, kurių niekas nestato.

— Ne, tėve, darbų ši orga-

nizacija nepagerins; ji pri-

darys tikrai juokų žmonėms.

Ir ilgai ji negyvuos.

— Kodėl?

— Todėl, kad pinigai pa-

sibaigs. Ji turi jau 50,000

IS KANADOS.

KAPUSKASING, ONT.

Kruvinas streikas

Kanadoje jau keletas me-
tų iš eilės siaucia didelis ne-
daroas. O žiemos metu be-
darbių skaičius beveik dvi-
gubai padaugėja, nes dau-
gelis sezoninių darbų dėl
salčių sustabdomi.

Anksčiau darbininkai, ne-
tekę darbo miestuose, va-
žiudavo į miškus, nes ten
darbo niekuomet netrūkdav-
o. Bet šią žiemą ir miškuo-
se darbai gerokai sumažėjo.

Esant darbininkų pertek-
liui, miškų kirtimo bendro-
vės pradėjo juos besirdiški
išnaudoti, o darbininkų tar-
pe prieš kompanijų išnaudo-
jimą prasidėjo bruzdėjimai.

Kapuskasingo miškų kirt-
imo organizuoti darbinin-
kai, norėdami išsikvoti ge-
resnės darbo sąlygas, pa-
skelbė streiką. Bet atsirado
ir tokių, kurie, būdami ne-
organizuoti, pradėjo streiką
laužyti.

Organizuoti darbininkai,
pamatę, kad per streiklau-
žių tamsumą streiką pralai-
mės, pradėjo juos gražumu
kalbinti, kad prisidėtų prie
streikuojančių. Bet šie grie-
tai atsisakė.

Tada streikuojantieji nu-
sistatė jėga streiklauižius pri-
versti prie streiko. Bet kai
streikuojančių būrys priar-
tėjo prie streiklauižių bara-
ko, tai šie ir streikuojančius
paleido eilę sūvių, nuo kurių
3 darbininkai žuvo vietoje,
o 9 buvo sunkiai sužeisti.

Po sūvių kilo labai didelės
riaušės, kurias atvykusios po-
licijos vos pajėgė likviduoti.
19 streiklauižių, kaltinamų
žmogžudyste, suėmė. Jų lau-
kia didelės bausmės.

Fradejus aidėti streiklau-
žių sūviams ir laistytis strei-
kuojančių darbininkų krau-
jui, virš mėsės laiko trukę
streikas buvo nutrauktas
ir pradėta dirbti nieko ne-
laimėjus.

Kapuskasingo miškuose
dirba ir daug torontiečių lie-
tuvų, bet iš jų tarpo strei-
klaužių neatsirado nė vieno.
Taip pat nėra ir nuo strei-
klaužių nukentėjusių.

J. Mikalauskas

OAKVILLE, ONT.

Mirė J. Juodviršis

Vasario 23 d. mirė 3 mē-
resius gulėjęs ligoninėje Juo-
zas Juodviršis, palikęs liū-
dincius brolius Mykolą ir
Steponą, kuriems reikiame
užuojautą.

Vidutinis žemės gyventojų
tankumas yra 57 žmonės kiek-
vienoje kvadratinėje mylioje,
bet, pavyzdžiui, Singapore kiek-
vienoj kv. mylioje gyvena 7,555,
Olandijoje—906, Belgijoje—746,
JAV—50, Lietuvoj—77, o Aus-
tralijoj ir daugely Afrikos val-
stybių gyvena 2-3 žmonės.

O plakatų ir iškabų padary-
mas taipgi nemažai kainavo.
O kur organizacijos veikėjų
algos? Juk už dyką niekas
nedirba. Vien tik tai vicepi-
mininkas gauna \$10,000 me-
tinės algos. Ir visa tai iš to
palikimo. Taigi ilgai tas bū-
mas negalės tęstis. Gal bū-
tent šie žmonės prašys visuo-
menės aukų, bet kažin ar
gaus.

— Denkiu, Maik, kad tu
man šitą biznį taip davadly-
vai išvirozijai.

Maikio kraitis

Mūsų skaitytojai, atnaujin-
ami prenumeratas, atsiuntė
daikiui su tėvu dovang:

Mary Waitkus, Ocala, Fla.
\$12.25.

Po \$5.00: A. Andriulionis, So.
Boston, Mass., J. Jakštys, St.
Petersburg, Fla.

I. Matejaitis, Waukegan, Ill.,
\$4.25.

J. Adomonis, So. Boston,
Mass., \$2.50.

W. Bryling, Baltimore, Md.,
\$2.45.

J. Binkis, Omaha, Neb., \$2.25.

Po \$2.00: P. Palapis, Water-
town, Conn. M. Krivickas, Oak-
ville, Ont., Can.

J. Pinkevičius, Rochester, N.
Y., \$1.50.

Po \$1.25: F. Petrauskas, Que-
bec, Can., Z. Golis, Detroit, Mich., P.
Blazaitis, Richmond Hill, N.Y.,
J. Grigulis, Chicago, Ill., E. Ko-

mer, Allen, Mass., F. Lasis,
Topsfield, Mass., G. Sedauskis,
Dragerton, Utah, V. Zukaitis,
Providence, R.I., W. Parazins-

kas, Brooklyn, N.Y.

Po \$1.00: F. Shantz, Westvil-
le, Ill., J. Kuzius, Detroit,
Mich., J. Bitneris, La Salle, Ca-

nada, C. Almont, W. Hollywood,
Fla., M. Gird, Queens Village,
N.Y., A. Masiulis, Ont., Can.,

F. Kripas, So. Vienna, Ohio, J.
Gritis, Chicago, Ill., A. Zamzi-

kas, Oberlin, Ohio, J. Sniulis,
Dorchester, Mass., J. Milkewicz,
Minersville, Pa., A. Vilcinskis,

Gardner, Mass., J. Sutkus,
Stoughton, Mass., A. Naglis,

Chicago, Ill., J. Bludzius, Mill-
bury, Mass., J. Kantauskis, Le-

wiston, Me., C. Burwill, Nauga-

tuck, Conn., S. Lauraitis, Yon-

kers, N.Y., K. Jonikas, Phil., Pa.

Po \$0.75: G. Klim, Vero
thuen, Beach, Fla., L. Merzelis,
Toronto, Can., S. Suslavich, Me-

thuen, Mass.

Po \$0.50: J. Kasulaitienė,
Coxsackie, N.Y., A. Saldukas,

Chicago, Ill., R. Gailen, Hart-

ford, Conn., A. Yudicki, Nashua,
N.H., J. Kilotaitis, Eganville,

Ont., Can., V. Burinskienė, Lon-

don, England, J. Slivinskis, Lon-

don, England, A. Melkun, Mas-

peth, N.Y., Z. Locke, Baltimore,
Md.

Po \$0.45: A. Driza, Scotville,
Mich., C. Wirmauskis, Chicago,
Ill.

M. Pleskus, Maspeth, N.Y.
\$0.30.

Po \$0.25: S. Brauch, Farming-
ton, Ill., A. Laucevičius, Chica-

go, Ill., M. Volikonis, Soix City,
Iowa, K. Shalavejus, Pittston,

Pa., J. Kasper, Richmond Hill,
N.Y., L. Waitkus, Hastings,

Pa., J. Kripas, Northville, Mich.,
A. Chipas, Belmar, Y.J., C. Mes-

kauskienė, E. Cleveland, Ohio,
F. Sakalauskas, Hopkins, Mich.,

V. Kulaginas, Sierra Madre,
Cal., G. Rušys, Ottom, Sask.,

PATERSON, N.J.

Lietuva bus laisva...

Lietuvos nepriklausomy-
bes 40 metų sukakties minė-
jimas Paterson, N.J., įvyko
vasario mėn. 24 d.

10 val. 30 min. buvo pa-
maldos už Lietuvą šv. Kazi-
miero parapijos baznyčioje.
Po jų baznyčioje buvo su-
giedotas Lietuvos himnas.

3 val. popiet Lietuvos Pi-
licijų klubo salėje įvyko iš-
kilmingas susirinkimas, ku-
rį pradėjo komiteto pirm. A.

Masionis, paprašydamas su-
siunkiusius minutes tyliu su-
ikaupimu pagerbti žuvusius
už Lietuvos laisvę ir sugiedo-
ti Amerikos ir Lietuvos him-

nus. Į minėjimą atsilankė
kongresmanas Ch. Joelson ir
miesto meras X. Graves, jr.

Jie abu pasakė gražias ir
nuosirdžias kalbas, pabrėž-
dami lietuvių vieningumą,
kovojant už Lietuvos laisvę.

Ypatingai šiltai kalbėjo
kongresmanas Joelson, o sa-
vo gražią kalbą baigė žo-
džiais: Lietuva bus laisva!

Paskaitą skaitė inž. Vy-
tautas Volertas iš Riverside,
N. J. Jo kalba buvo trumpa
žodžiais, bet daug pasakan-
ti, nes labai gerai paruošta

ir susirinkusiems paliko gi-
lų įspūdį.

Minėjimui rengti komite-
to rezoliucijų sekretorius
Vaclovas Čižiūnas perskaitė
tris rezoliucijas: JAV pre-

zidentui J. F. Kennedy, am-
basadoriui prie Jungtinių
Tautų A. Stevenson ir Ame-
rikos Lietuvių Tarybai, ku-

riks susirinkusieji priėmė be-
pataisų. Komiteto išdinin-
kas A. Gudonis paprašė mi-
nėjimo dalyvių iš šiais me-
tais, kaip ir visuomet, būti

duosniais ir kaip galima
daugiau suaukoti Lietuvos
laisvinimo reikalams.

Per ketelį minučių salėje
buvo surinkta 714 dol. ir 75
centai. Vėliau gauta 64 dol.
ir 50 ct. Iš viso aukų surin-
ta 779 dol. ir 25 ct.

Aukų rinkimą pabaigus,
prasidėjo meninė dalis, ku-
rią tvarkė Antanas Rugys.

Ją atliko solistė Irena Stan-
kūnaitė ir deklamatorė Ire-
na Veblaitienė iš Elizabeth,
N.J. Abi pasirodė nuostabiai
gražiai. Ireną Stankūnaitę

patersoniečiai daug kartų
girdėjo ir dar daugiau kartų
norėtų girdėti, o taip gražiai
deklamuojant, kaip dekla-

muoja Veblaitienė, dar nie-
kad neteko girdėti. Abi me-
nininkės buvo apdovanotos
raudonų rožių puokštėmis.

Pabaigoje komiteto pirm.
A. Masionis komiteto vardu
padėjo parapijos kunigam
už gražias pamaldas, Vytai-
tui Gružui už puikų salės

papuošimą, inž. Vyt. Vole-
rui už paskaitą, svečiams a-
merikiečiams už atsilanky-
mą ir gražias kalbas, vieš-
nioms menininkėms už gra-
žią meninę programą, vi-

siems susirinkusiems už gau-
sų dalyvavimą ir aukas, mi-
nėjimui rengti komiteto na-
riams už darnų bendradar-

biavimą. Ypatinga padėka
komiteto narei D. Dutkutei,
šiam krašte gimusiai lietu-
vaitei, kuri pati pasisūlė įei-
ti į komitetą ir rengiant šį

minėjimą visur padėti.

Po iškilmingo susirinki-

mo

MOTERŲ SKYRIUS

ANTANAS VIENUOLIS

Sąsmdinė Alena

Iš atsiminimų

(Tęsinys)

Atmenu, kai aš buvau dar ne koks piemenukas, Papievis Juozapas tuojau po jurginių parsivežė iš Piktagalio dziasiancininkų pasisamdęs sau mergą Aleną.

Užuozėriuose daug buvo mergų ir moterų Marijonų, Onų, Kamilių, Amilių, Ursulių, Barborų, Daratų, bet Alenos, tokio vardo dar niekas nebuvo girdėjęs. Ir aš, piemenukas, susidomėjau ne tiek Alenos asmenybe, kiek jos negirdėtu vardu.

I kiekvieną naujai atvykusį žmogų kaimiečiai daug kreipia dėmesio, kol prie jo pripranta. Visi susidomėjo ir Alena, ypač jos negirdėtu vardu ir grakščia išvaizda. O Alena buvo ne iš prastųjų. Be to, ir ne iš kukliųjų. Ir ji greit susirado kaime šaunų bernužėlį.

Kartą sėdėjau aš su kitais piemenukais po Slankos kryžiumi ir žaidžiau "septyniais akmenukais."

— Žiūrėkite, ut ateina Papievio Alena! — pasakė vienas piemenukas, ir mes visi, užmiršę savo lošimą, įsižiūrėdavome į ateinančią. Alena tada grįžo iš lauko biržiusi, po pažastimi nesėsi likusių šiaudų kūlelį ir, prisiseigusi prie krūtinės didelę geltoną purieną, niūniavo.

— Pargykite, piemenėliai vargdienėliai, — prakalbiavo ji mus.

— Dar ne metas! — sutartiškai atsakėme mes ir, niekuo dėti, lošėme toliau.

Alena sustojo pažiūrėti, kaip mes lošiame; pasižiūrėjusi ji palietė mane, kaip mažesni, savo ranka už galvos ir švelniai, skambiu moterišku balseliu prisikišusi paklausė:

— Ar sekasi gi tau, Untaniuk, akmenėliais lošti?

Ir taip maloniai ji pažvelgė man į akis, ir tokia gražia šypseną mane apdovanojo, kad iš karto pavergė mane savo grožiu, malone ir tuo mergišku švelnumu, kuris iš karto paveikė ir paauglius vaikus berniokus.

— Sekas, — tik atsakiau aš ir, pats nežinau kuo sugiedęs, paraudau.

Ir nuo to karto Papievio Alena pasidarė man it kokia paslaptinga svajonė: apie ją svajoju vakare atsigulėsi lovoje, rytą atsibudęs; norėdavau ją pamatyti, išgirsti jos balsą. O kai pastebėdavau ją pareinant iš lauko namo, stengdavau, kad ir ji mane pamatytų, ir pavydėdavau Slankos bernui Jonui, kad jis su ja šokdavo vakarų šokose ir meiliai kalbėdavos. Gailėdavau, kad aš dar toks mažas, kad negaliu su ja nei šokti, nei meiliai kalbėtis.

Kartą, važiuodami su tėvais bažnyčion, pavijome ją einančią vieškelio jaunimo būry su maldaknyge, su gėlių puokšte rankose, linksma, gražia ir taip dailiai apsirūsiusią balta skarele, kad ir jos veideliai atrodė tokie pat balai. Ir regėjose man, kad visi tik į ją žiūri, visi tik ja ir grožisi.

— Žiūrėkite, kokia švitiški mūsų ūlyčioj atsirado — ir vis su kumpianija! — pasmerkė ją mano motina, nė kiek nepasigėrėjusi gražia Papievio Alena.

— Spraua mergiotė... Ir sekasi gi mūsų Papieviui — pagyrė ją mano tėvas.

— Spraua! — pasipė jį motina ir paaiškino: — Visos jos sprauos, kurios turi ūlyčioj savo kavalierius!

— Ar ji turi ūlyčioj kavalierių?

— Argi nežinau?

— Ką gi tokį?

— Egi Slankos berną Joną.

— Simukas simuką gauda — irgi sprauas, — pagyrė tėvas ir Slankos berną ir, kiek pagalvojęs, vėl pridūrė: Ir sekas gi žmonėms... Ir Slankai ir Papieviui.

Norėjau ir aš pagirti Papievio Aleną, bet už tai, kad ji turi kaime kavalierių, susilaikiau ir nepagyriau.

Ir Užuožėriuose, kaip ir kituose kaimuose, per gegužės mėnesį būdavo "majavos" pamaldos. Majavą įrengdavo kieno nors klėtyje arba seklyčioje, išpuošdavo gėlėmis, žalumynais ir šventųjų paveikslais, priešakyje su didesniu Dievo Motinos atvaizdu, pamynusių po savo kojų žemės rutulį ir žaltį. Į tas pamaldas ateidavo ne tik seniai ir dievobaimingos moterėlės, bet ir jaunimas. Kalbėdavo Rožančių, skaitydavo "noveną," pritaikytą kiekvienai dienai, gražiai pagiedodavo litanią ir melodingą giesmę apie Mariją. Tais metais, atmenu, "majava" buvo įrengta mūsų klėtyje. Ateidavo ir Alena. Nors manęs tėvai ir nevertė "majavos" lankyti, bet dėl Papievio Alenos ateidavau ir aš ir stengdavau arčiau jos atsiklaupyti.

Nebuvo ji labai jau pamaldi, bet turėjo gražų, skambų balsą, ir tik ji viena galėjo taip aukštai paimti "Po tavo apgynimu," už ką ją ir mano motina labai brangindavo ir be jos nepradėdavo "majavos." Alena vesdavo litanią, pakaitomis su mano motina kalbėdavo rožančių

PAGAUTOS GEMBLININKĖS

Mokėsių įstaigos valdininkai netikėtai užpuolė tas vietas, kurios buvo įtariamos, kad ten gemblinama. Suimta daug įtariamų gemblininkų. Čia matome dvi tokias iš Pittsburgho.

Benediktas Rutkūnas

KELIO DRAUGEL

Kentėjau sielvartą, vienatę, lyg prakeiksmą baugią, ir kančios atėmė man žadą:

It rojus žiedą stebuklingą tarpe žemės raugiu, širdis ieškodama tave, it perlą, sviestą vilnių ant kranto,

brangioji mano kelio drauge!

Užuovėją nuo laiko vėtrų teikė saugią, —

rankas supynę, žengėme į kelionę dviese,

gėloj ir laimėj lig mirties suaugę —

Ir vis aukštin, ir vis platyn sparnai mūs tiesės,

gerojo mano kelio drauge!

Sukilo padugnės, ir vėjas dulkes žarstė, pūgos staugė, tave, lyg žvaigždę virpančią, gesino, nuo manos krūtinės grūmojo vilnys nebūties užliet, kaip daug, ant giedro meilės tako dygo ir kerojo varnalėsos, skaisčioji mano kelio drauge!

Ir vėliai skausmas širdį, kantrią mano širdį smaugė, ir žaizdos abejojimų ugnyje degė — — Gaivino tavo meilė — sielą girdė, slaugė: tave vėl skaisčio kaip Madoną alkios akys regė, tyroji mano kelio drauge!

NORI ILGAI GYVENTI?

Kas to nenori! Garsusis širdies ligų specialistas prof. Paul White norintiems ilgai gyventi duoda tokius patarimus:

1. Rinkis žmoną ar vyrą iš ilgai gyvenančių šeimų.
2. Venk vėžio ligos.
3. Venk nelaimingų atsitikimų.
4. Daugiau vaikščiok ir mažiau valgyk.
5. Kasmet tikrink savo veiklą.
6. Nebūk be darbo.

Prof. White sako, kad šių dienų didžiausia epidemija yra arterijų sklerozė — arterijų susiaurėjimas. Dėl to kra kultas mūsų prabangiškas gyvenimas, — riebus maistas ir visokios mechaninės priemonės.

Jis labai pataria daugiau vaikščioti, dviračiu važinėti. Tai ne tik labai maloni pramoga, bet ir naudinga mūsų sveikatai bei kišenei. Profesorius kiek pajuokė tuos, kurie paskutiniu metu griebėsi šūkio: per dieną nueiti 50 mylių. Daug geriau, sako jis, jei visi kasdien vaikščiotų po 5 mylias, negu vieną dieną 50 mylių. Profesorius sako savo automobilį paliektis vieną mylią nuo darbovietės, kad turėtų progos pasivaikščioti.

paslaptis, o jau kai užtraukdavo giesmę apie Mariją, — skambėdavo visa klėtis.

I tas pamaldas ateidavo ir Slankos bernas Jonas, ir daugiau jaunimo. Ateidavo jie ne tiek dėl pamaldų, kiek dėl pramogos pasimatyti su merginomis, o skirstantis į namus, ir vieną kitą žodelį prie vartelių tarti.

(Bus daugiau)

IDEALI MOTERIS

Vienas psichologijos profesorius į klausimą, kokia yra ideali moteris, šitaip atsakė:

"Ideali moteris, mano nuomone, būtų su atletiniu skandinavės kūnu, giliu anglės protu, italės meile muzikai, vokiečių palinkimu į šeiminkavimą bei švarą ir prancūzės meilės supratimu".

BALTIMORE, MD.

Tragedija lietuvių šeimoje

Didelė tragedija įvyko Tvaronų šeimoje, kuri gyvena 800 Collins gatvelėje: 72 metų Zigmundas Tvaronas kirviu užmušė savo 80 m. žmoną, kuri jau keletus metus sunkiai sirgo artritu.

Kai atėjęs nuomos mokėti nuomininkas pasaukė policiją, Tvaronienė buvo rasta lovoje negyva, o Tvaronas kitą lovą kraujuojantis nuo žaizdų. Jis dar silpnai balsu pasakė policininkui, kad kirviu nužudęs savo žmoną ir kėsinęs pats nužudyti. Tvaronas, nuvežtas į ligoninę, mirė.

Vasario 15 d. širdies smūgiu mirė Tvaronų sūnus, kuris vadinosi Ziggy Travers, žinomas pianistas.

BROOKLYN, N.Y.

LDD 7 kuopa ruošiasi margučių vakarui

LDD 7 kuopos kovo 10 d. susirinkime tartasi ir apie margučių vakarą, kuris rengiamas balandžio 27 d. A. Buivydienei pranešė, kad bilietai jau išspausdinti, ir ragino kuo daugiau jų išplatinti. Nariai mielai paėmė bilietų platinimą, ir reikia tikėtis, kad vakaras bus gausus. Margučių vakarai iki šiol būdavo įdomūs, į juos susirinkdavo gausūs draugijos narių ir jų bičiulių. Neabejotina, kad ir šiemet vakaras bus neblogesnis.

Pranas Spūdis, kuris gėlo iš kelionės po plačiąją Ameriką, vaizdžiai papasakojo savo išpučius.

Dalyvis

BROOKLYN, N.Y.

Susirenka LSS 19 kp. nariai

Lietuvių Socialdemokratų Sąjungos 19 kuopos valdyba metinį kuopos narių susirinkimą kviečia šį ketvirtadienį, kovo 21 d. 7 val. vak. Lie-Halsev St., Brooklyn).

Be kitų klausimų, jame bus renkama valdyba, tarimasi suvažiavimo laiko ir

ELEGANTIŠKA VENERA

Sveicarijos filmų aktorė laikoma elegantiška Venera. Ji vaidina "Dr. No" filme.

vietos klausimais ir kt.

Visi nariai kviečiami dalyvauti Atletų Klube (1332

MIAMI, FLA.

Neatsilikome ir mes

Visa Miami lietuvių kolonija, išskyrus bolševikus, iškilmingai paminėjo Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 45 metų sukaktį.

Minėjimui labai sumaniai vadovavo Amerikos Lietuvių Tarybos skyriaus pirm. A. D. Kaulakis. Pagrindinis kalbėtojas buvo iš Chicago atvykęs Dan Kuraitis, meninę dalį atliko A. Karns-Navickaitės vadovaujamas choras ir B. Nekrašo kvartetas. Vėliau buvo banketas, šokiai.

ALT pirm. A. Kaulakis organizavo delegaciją pas gubernatorių F. Bryant, kuris pasirašė deklaraciją, skelbiančią vasario 16-tąją Lietuvių Dieną. Ta proga gubernatoriui buvo įteikta Armonienės knyga "Leave your tears in Moscow."

Pagerbė Dan Kuraitį

A. D. Kaulakis, Nevai, V. Jankus, E. Verbelienė ir kt.

IDOMIOS ir NAUDINGOS KNYGOS
Pačiam Skaityti ir Kitam Dovanoti

LEAVE YOUR TEARS IN MOSCOW, Barboros Armonienės "Kryžiaus keliu" Sibire aprašymas, surašė A. L. Nasvytis, 222 pusl., kaina ...\$3.95.

LIETUVIŲ IŠVILAJA AMERIKOJE, vaizdai šio krašto lietuvių istoriją, gausiai iliustruota, parašė St. Miškelionas, virš 500 puslapių. Kainu kietais viršais \$5.00, minkštais viršais \$4.00.

ZVILGŠNIS Į PRAETI, K. Zukas įdomūs atsiminimai, 477 psl., kaina ...\$5.00.

ZEMAIČIŲ KRISTAS, F. Abeliūnaitis istorinis romanas iš žemaičių kūrto laiku, kietai apdarai ...\$2.50.

VAIKO SVEIKATA, parašė dr. V. Tumėnienė, daug svarbių patarimų vaikų sveikatos klausimais, 136 psl., kaina ...\$2.50.

DIENOJANT, "knygnešio karaliaus" sūnus Kipro Bielino įdomūs atsiminimai, 464 psl., kaina ...\$6.00.

1905 METAI, Kipro Bielino atsiminimų antroji dalis, 592 puslapiai, kaina ...\$6.00.

PASAULIO LIETUVIŲ ŽINYNAS, parašė Antanas Simutis, daugybė žinių lietuvių ir anglų kalbomis apie lietuvių visame pasaulyje, 464 psl., kaina ...\$6.50.

MILZINO PAUKŠMĖ, Balio Sruogos trilogiška istorijos kronika, 73 psl., didelio formato, gera popierė, kaina ...\$2.50.

SUAUDĖTINĖ, J. Titinio 15 trumpų pasakojimų, 180 psl., kaina ...\$2.00.

LIETUVIŲ DAINOS AMERIKOJE, surinko ir sudarė Jonas Balys, 472 dainos su gaidomis, Anglijai duotas kiekvienos dainos turinys, todėl tinka dovanoti ir lietuviškai nekalbantiems, įrišta 286 pusl., kaina ...\$5.00.

SOCIALIZMAS IR RELIGIJA, Parašė E. Vandervelde, vertė Vardas, kaina ...\$2.00.

MARLBOROUGH'S LITHUANIAN SELF-THOUGHT, M. Inkienė, geras vadovėlis lietuvių kalbos mokytis angliškai kalbantiems, 144 psl., kaina ...\$1.25.

NEMUNO SŪNOS, Andriaus Valucko romanas iš 1935 metų Suvalkijos ūkininkų sukilimo prieš Smetonos diktatūrą. Pirmą dalį 360 psl., kaina ...\$3.00.

NEMUNO SŪNOS, Andriaus Valucko romano antroji dalis, 426 puslapiai, kaina ...\$4.00.

LIETUVIŲ LIAUDIES MENAS, jo meninių formų plėtojimosi pagrindai. Paulius Galsuė, didelė knyga su daugybe paveikslų, gerame popieriuje, kaina ...\$8.50.

TIKRA TEISYBĖ APIE SOVIETŲ RUSIJĄ, arba komunistų diktatūra faktų šviesoje. Trumpa bolševizmo istorija ir valdymo praktika. Labai daug informacijų, 96 psl., kaina ...\$0.00.

SENOVOS LIETUVIŲ PINIGAI nuo seniausiu laikų iki Lietuvos nepriklausomybės galo 1795 metais. Parašė Jonas Karys, daugybė paveikslų, 396 psl., geras popierius, kaina ...\$10.00.

ALTORIŲ SESELY, V. Putino-Mikolajčio romanas trijose dalyse. Autorius, pats buvęs kunigas, aprašo, kaip kunigas Vasaris išsidėdėjo kunigystės dalyse, moterystė. Visos trys dalys įrištos į vieną knygą, kiet viršais, 631 puslapis, kaina ...\$6.00.

Užsakymus ir pinigų prašome siųsti šiuo adresu: KELEIVIS 634 E. Broadway — So. Boston 27, Mass.

surengė vašes Dan Kuraitis pagerbti. Jose dalyvavo Lukai, A. Dichmonas, Beikšys, F. Rodgers, V. Jankus, A. Noreika, J. Vilinskas, V. Stalkevičius, J. Vizgardas, Kaulakiai, Nevai, Kadseiliai, Krausai, Maskevičiai, Aleknos, Verbelai, J. Goodwillienė, Stasiuliai, Monkai, Novickiai, A. Karns-Novickaitė, dr. Surba su žmona, Sobeliai.

Gardžiai pasivašinus, Dan Kuraitis įdomiai papasakojo apie savo kelionę į Lietuvą ir parodė ten susuktą filmą. Skaudėjo širdis girdint, kaip Chruščiovo politrukai šeiminkauja mūsų tėvų žemėje.

ALT skyriaus susirinkimas

Kovo 9 d. buvo Amerikos Lietuvių Tarybos skyriaus susirinkimas. Jame A. D. Kaulakis pranešė apie vasario 17 d. surengtą Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 45 metų sukaktį. Visas aukas nutarta pasiųsti ALT centrui, o Dan Kuraitis rodytų filmų pelną padalinti pusiau tarp Vasario 16 gimnazijos ir senelių.

L. J. S.

LIETUVŲ BUDO, Stepono Kairio labai vaizdžiai ir įdomiai parašyti atsiminimai, kaip Lietuva kėlėsi iš miego, geriausia dovaną kiekvienai progai, gražiais kietais viršais, iliustruota, 416 puslapių, didelio formato, kaina ...\$5.50.

EMĖ DEGA, J. Savicko karo metų (1939-1945) užrašai. Pirmoji dalis 453 psl., kaina ...\$4.50.

EMĖ DEGA, J. Savicko užrašų antroji dalis, 414 psl., kaina ...\$4.50.

KODEL AS NETIKU Į DIEVĄ? Atvira nuomonė, įdomūs argumentai. Kaina ...\$2.00.

SOCIALIZMO TEORIJA, Trumpai ir aiškiai parodo, kaip kėlėsi visuomenės santvarka ir kodėl ji dar keisis. Kaina ...\$2.00.

LENGVAS BŪDAS ISMOKTI ANGLISKAI, St. Michelsonas, 95 pusl., kaina ...\$0.75.

DEKORATINIO SOCIALIZMO PRADAI, Populiari ir naudinga knyga šiu dienų klausimams spręsti. Kaina ...\$0.50.

ZEMAITIS RASTAI, Garsiosios mūsų rašytojos pirmosios karo metų Amerikoje parašyti vaizdėliai su rašytojos paveikslu, 128 puslapiai, kaina ...\$0.50.

ŠEŠIEMS NEGRIZTI, M. Katiškio meistriškas aprašymas, kaip karui einant prie galo tiksliai lietuvių bėgo į Vakarus nuo rusų "vadnotojų", 536 psl., kaina ...\$5.00.

SIAURUOJU TAKELIU, K. B. Kriaučino atsiminimai iš Lietuvos ir iš Amerikos lietuvių gyvenimo. 178 psl., kaina ...\$2.00.

NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS PINIGAI, parašė Jonas Karys, labai daug paveikslų, 255 psl. gera popiera. Kaina ...\$5.00.

MAZOJI LIETUVA, parašė M. Gimbutis, J. Gimbutis, J. Linčis, J. Balyš ir J. Žilėvičius, 326 psl., kaina ...\$5.00.

CEZARIS, Mirko Jesulio romanas trijose dalyse, kiekviena dalis po \$2, ara visos 3 dalys ...\$6.00.

NAUJA VALGIŲ KNYGA, parašė M. Michelsonienė, 250 įvairių lietuvių ir kitų tautų valgių receptų, 132 puslapiai, kaina ...\$1.25.

VISUOTINIS TVANAS, Ar galėjo toks tvanas būti ir ką apie tai suko mokslas? Kaina ...\$2.00.

SOCIALDEMOKRATIJĄ IR BOLŠEVIZMĄ, Pagal Kautskį, naujausiomis žiniomis papildyta tuo klausimu knygutė. Kaina ...\$2.00.

LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA, Parašė dr. D. Pilka. Pritaikinta Amerikos lietuviams, 144 puslapiai, kaina ...\$1.00.

TAVO KELIAS Į SOCIALIZMĄ, Parašė Leonas Bluminas. Trumpas socializmo aiškinimas. Kaina 25 c.

JUOZAS STALINAS, arba kaip Kaukazo ispanis buvo pasidėjęs Rusijos diktatoriumi. Kaina 25 c.

DĖL LAISVOS LIETUVOS, Lietuvos socialdemokratų raštai dėl bolševikų okupacijos ir teroro Lietuvoje. Kaina ...\$2.00.

LIETUVOS SOCIALDEMOKRATŲ PARTIJOS PROGRAMINIS GALVĖS, 32 psl., kaina ...\$2.00.

VILKO GRUPĖ KOMISIJOS PRANESIMAS, arba kodėl mums nereikia vienybės, 80 psl., kaina ...\$1.00.

VIETINĖS ŽINIOS

MIRĖ J. KALVAITIS

Kovo 1 d. vakare Bostone ir apylinkėse siautė didelė sniego pūga. Tą vakarą, apie 10 val., So. Bostone, 19 Burill gatvės name, dėl padegimo kilo gaisras. Ten trečiame aukšte gyveno velionis Jonas Kalvaitis. Atvykę ugniagesiai atrado jį antrojo aukšto koridoriuje apalpusį ir smarkiai apdegusį. Miesto ligoninėje paaikėjo, kad yra apdegęs 80% jo kūno paviršiaus. Maža bebuvė vilties išgelbėti gyvybę. Didelė kanciose pagyvenęs dar tris dienas, kovo 4 d. 5 val. 30 min. popiet jis atsiskyrė iš gyvųjų tarpo. Kovo 7 d. savo šeimos narių, draugų bei pažįstamų buvo nulydėtas į gražias Forest Hill kapines ir palaidotas netoli tos vietos, kur lygiai prieš pustrėčių metų (1960 m. spalio 10 d.) rado amžino poilsio vietą ir jo brolis Brunas.

Velionis Jonas buvo gimęs 1905 m. birželio 20 d. Pajevonio bažnytkaimyje, Vilkaviškio apskr., kur jo tėvas Jonas tuo metu ėjo vargonininko pareigas. 1928 m. Jonas baigė Kauno lietuvių mokytojų profesinę gimnaziją, o 1936 m. Lietuvos universitetą. Dar belankydamas gimnaziją, pradėjo dirbti Kauno Apygardos teismo raštinėje. Vėliau ėjo sekretoriaus padėjėjo ir teismo sekretoriaus pareigas. Pradėjęs veikti naujam teismui santvarkos įstatymui. 1933 m. spalio mėn. Jonas buvo Respublikos prezidento aktu paskirtas Kauno Apygardos Teismo prokuroro padėjėju, kuriuo išbuvo iki 1940 metų. Vokiečių okupacijos metu tas pareigas ėjo Šiauliuose. 1944 m. vasarą bolševikams antrą kartą okupuojant Lietuvą, pasitraukė į Vakarų, apsigyveno Šveicarijoje, iš kur 1949 m. išvyko į Australiją, gi po 10 metų atvyko Amerikon ir apsigyveno Bostone.

Velionis Jonas buvo Nepriklausomos Lietuvos naujosios kartos teismo darbuotojas. Jo profesoriais ir auklėtojais buvo senieji Lietuvos teismų veteranai: prof. A. Kriščiukaitis, prof. M. Roemeris, prof. A. Tumėnas, J. Grigaitis, J. Brazinskas ir kt., kurie ne tik skelbė, kad "Iustitia est fundamentum regnum" — teisingumas yra valstybės pagrindas, bet ir stengėsi tą šūkį vykdyti gyvenime, pagal tą šūkį auklėjo ir jaunąją Lietuvos teisininkų kartą.

Jonas sugebėjo gerai valdyti plunksną, turėjo neblogą iškaltą ir neišsemiamą energiją, todėl ir sunkiose,

atsakingose Kauno prokuratūros pareigose išbuvo 7 metus.

J. Kalvaitis buvo gyvo, judraus būdo, todėl jis nepasitenkino vien savo tiesioginėmis pareigomis teisme, bet aktyviai reikėsi visuomeniniame gyvenime, o ypač daug dirbo sporto organizacijose, buvo LFLS aktyvus narys, 1938 m. ėjo į Lietuvos tautinės olimpiados centro komitetą, gyvendamas Australijoje buvo aktyvus bendruomenės narys, Lietuvos Teisininkų Draugijos Teisininkų Dr. J. T. Tik atvykęs Bostoną mažiau besireiškė visuomeniniame gyvenime. Čia tik priklauso Teisininkų Dr. J. gyvai domėjosi jos veikla.

Šia proga tenka pažymėti, kad negausų (15-16 narių) Bostono teisininkų skyriaus labai dažnai aplanko mirties angelas: 1950 m. mirė adv. Lionginas Indreika, 1958 m. prof. Vaclovas Biržiška ir teis. Jonas Nikolskis, 1959 m. teis. Stasys Vaitkevičius, 1960 m. adv. dr. Bruno Kalvaitis, 1961 m. adv. Juozas Povydīs ir šiemet — Jonas Kalvaitis. Iš jų 5 mirė širdies priepuoliu.

Taip, Jono Kalvaicio nebėra gyvųjų tarpe, bet jį visados prisimins ne tik jo artimieji šeimos nariai — žmona ir du sūnūs, broliai, seserys — bet ir kolegos teisininkai, kaip nuoširdų, atvirą ir pareigingą bendradarbį.

Išsėkis, Jonai, svetimame, nors ir vašingame, krašte! Tau likimas lėmė nebepamatyti laisvos ir nepriklausomos Lietuvos, apie kurią tu tap dažnai svajojai. Tegul Vyriausias Prokuroras bus Tau gailėstingas!

J. V rė

Jei savo bičiuliui išrašys Keleivį, jis tau bus dėkingas ištisus metus.

GARDAUS MAISTO SIUNTINIAI
i VISUS KRASTUS.
Pristatomi per 3-4 savaites. Pilnai garantuoti. Prasykite sąrašų, kainaraščių.
GRAMERCY SHIPPING COMPANY
118 E. 28th Street
New York 16, N. Y.
Tel. MU 9-0598.

DIDŽIAUSIAS PASIRINKIMAS MAISTO DOVANŲ SIUNTINIŲ I VISUS SOVIETINIUS KRASTUS
Užsakymai siunčiami oro paštu
Siuntiniai pristatomi per 7 iki 10 dienų
Zemiausios kainos
PACKAGE EXPRESS
1530 Bedford Ave.
Brooklyn 16, N. Y.

MES ATLIKAME... VISOKIUS SPAUDOS DARBUS

Jei Jums reikia —

- Biznio kortelių
- Spausdintų vokių
- Laiskams antgalvių
- Programų ar plakatu
- Bet kokiai pramogai biletu
- Draugijoms istatų ar blankų

"Keleivio" spaustuė padarys Tamstoms viską ir prisiųs. Prašome kreiptis šiuo adresu:

"KELEIVIS"

636 E. Broadway, So. Boston 27, Mass.

JOKUBAS ZYBERGAS JAU SIMTAMETIS

Bostono latvių bendruomenės įžymus visuomenininkas ir kultūrininkas Jokubas Zybergas š. m. kovo mėn. 5 d. atšventė 100 metų sukaktį, kurią vietos latviai plačiai ir gausiai paminėjo. Sukaktuvininką sveikino raštu ir JAV Prezidentas.

J. Zybergas gimė 1863 m. kovo mėn. 5 d. Strazdes valsčiuje, Talsu apskr., dvare tarnų šeimoje. Šešias žiedmas lankė pradžios mokyklą, kurioje, be gimtosios kalbos, dar išmoko vokiškai ir rusiškai. Išmokęs dailidės amato ir padirbėjęs Latvijos dvaruose, jis jau 1888 m. atsidarė Bostone. Kai tik nugalėjo pirmuosius emigrantų sunkumus, tuoj pradėjo visuomeninę ir kultūrinę veiklą savo tautiečių tarpe: kūrė organizacijas, leido laikraščius, kalendorius bei knygas ir vadovėlius latvių kalba. Ar tai būtų tautiniai ar ūkiniai užsimojimai, J. Zybergas reikėsi kaip pirmūnas. Jis ir draudimo bendrovės, ir laivų linijų įgaliotinis, ir latviškų knygų platintojas.

Mėgino laimėti namų statyboje, pastatydams eilę namų prie Jamaica Pond. Bet čia nesisekė, vietoj pelno tik nuostoliai, praranda įmokejimus, krizės metu praranda ir du namus. Bet jis nepalaužiamas, dirba toliau.

1921 m. jis yra Latvių delegacijos narys, kuri aplankė prezidentą Hardingą ir prašo Latviją pripažinti de jure. Tuo tikslu asmeniškai pažinti užmegzė su senatorium Lodge. Nepriklausoma ir laisva Latvija, atsidėkodama už jo nuopelnus, paskyrė jį Bostono konsulu. Šias pareigas jis labai rūpestingai ėjo 11 metų. Savo noru iš šių pareigų pasitraukęs, jis vėl pasidarė uolus visuomenininkas ir kultūrininkas.

Nesvetima jam ir Lietuvos - Latvijos - Estijos tautų vienybės mintis, kurią jis reikė per Pabaltiečių Amerikiečių Draugiją (Baltic American Society), būdamas jos nariu, eidamas įvairias pareigas. Sukaktuvininkas visą laiką padeda naujesiems ateiviams, ypač po 1905 m., kai rusai pradėjo persekioti socialistus. Jo namai laiks nuo laiko visdavo perpildyti pereinamąja stovykla. Jis uoliai teikė pagalbą ir Antrojo pasaulinio karo pabėgėliams.

Ilgą amžiaus bėgyje pas jį susidarė žymi biblioteka ir archyvas, kuriuos perėmė globotų jo vardu įsteigtas muziejus Bostono Latvių Namuose.

Būdavo dienų Zybergo gyvenime, kai jis per dieną iš Europos gaudavo po 50 laišku. Aplamai visi latviai yra apie Zybergą bendros nuomonės: nors aplinkybės buvo ir sunkios, bet Zybergas nuveikė didžiulius darbus savo gimtojo krašto ir tautiečių gerovei. Tuo jis patis sau pasistatė paminklą. 100 metų gimimo sukaktį švenčiant, iš latvių sukaktuvininką sveikino J. Sonda ir dr. Br. Mikonis.

b. m.

LIETUVOS ŽEMĖLAPIS

Gražų Lietuvos žemėlapi

galite gauti Keleivio įstaigoj

už 50 centų.

Mūsų mielą draugę

Stellą Gaubiene ir šeimą.

jos Vyriui LOUIS GAUBUI mirus,

nuosirdžiai užjaučia ir kartu liūdi

Lietuvių Darbininkų Draugijos
Septintoji Kuopa

Mečys Kavaliauskas — jubilatas

Nevienas Bostono lietuvių visuomenės narys bus maloniai nustebintas, sužinojęs iš šių eilučių, kad Mečys Kavaliauskas, savininkas firmos "Kavamec", kuri višą Naująją Angliją aprūpina Andriulio sūrinės Fountain, Michigan, pagamintais lietuviškais sūriais, iš Europos importuotu maistu ir šiame krašte pagamintais skanumynais, š. m. kovo mėn. 16 d. savo artimų draugų rately atšventė 60-ties metų sukaktį.

Nustebti todėl, kad visi yra įpratę matyti Mečį Kavaliauską jaunatviškai nusiteikusių, pilną energijos ir jaunatviško idealizmo padėti visiems.

Jubilatas gimė 1903 m. kovo mėn. 12 d. Liepojos mieste. Pirmam Pasauliniam Karui pasibaigus su tėvais persikėlė į savo mamytės tėvų sūnų Kėdainių apskrityje. 1934 metais baigė Vytauto Didžiojo Universitetą Kaune diplomuoto teisininko vardu.

Po po sėka atsakingos referento pareigos įvairiose laisvosios Lietuvos draudimo bendrovėse. Lietuvių turto draudimo reikalais, kaip tos srities žinovas, būdavo siunčiamas į Angliją ir Vokietiją.

Bolševikams pavergus Lietuvą, Mečiui Kavaliauskui gresia mirtinas pavojus, ir tik nuostabių aplinkybių dėka jis išlieka gyvųjų tarpe.

Vokiečių okupacijos metu veda lėvutę Vanagaitę, Klaipėdos krašto visuomenininko ir didelio lietuvių tautos patrioto Vanagaitės dukrą. Artinantis antrajai bolševikų okupacijai, pasitraukia į Vokietiją, iš čia, bostoniškų verslininkų Minikų dėka Mečio Kavaliausko šeima persikelia į Bostoną. Dabar gyvena Hyde Parke, augina dukrelę Marytę, šiuo metu studijuojančią New Yorke Barnardo Kolegijoje.

Nors verslas iš sukaktuvininko pareikalauja daug ilgų darbo valandų, jis nepasitraukia nuo visuomeninio gyvenimo. Kelis metus iš eilės jis eina vietos lietuvių teisininkų pirmininko pareigas, išsiskirdamas iš visų savo dosnumu lietuviškos šalpos ir geradarybės reikams. Bostono lietuvių gali didžiulius, turėdami savo tarpe malonų sukaktuvininką, ir tikiuosi, kad visi jam linki laimingo ir gražaus gyvenimo!

B. M.

DĖMESIO!

Ka tik gavome
DABARTINĖS LIETUVIŲ KALBOS ŽODYNĄ.

Jame yra apie 45,000 žodžių, jų reikšmė paašikinta sakiniiais, 900 psl., stipriai ištisas, kaina \$12.00.

Vedybos

Vedybų tikslu ieškau susipažinti su moterim ar mergina, gali būti ir našlė su vaikais. Prašau parašyti šiuo adresu:

Mr. John Zagars
4927 W. Commerce
San Antonio, Texas

(11)

PADEKA

Po sunkios ir pavojingos ligos vėl atgaudamas sveikatą, nuoširdžiai dėkoju dr. Stasiui Jasaičiui, su nepaprastu rūpestingumu mane gydžiusiam, draugiškai globojusiam ligoninėje ir namie, parodysiuam didelio pasišventimo ir artimo meilės atsidūrusiam nelaimėje.

Esu tap pat nepaprastai dėkingas visiems savo bičiuliams, kurie mane lankė ligoninėje, sveikino, guodė, kelė nuotaiką ir draugiškais patarnavimais šį sunkų metų pagelbėjo man ir mano šeimai.

Nuoširdžiausias ačiū visiems ir iki pasimatymo vėl šviesaus gyvenimo aplinkoj!

Jūsų Jonas Vasiliauskas
Bostonas.

Skautai/ės dėkoja

Kaziuko mugė virto tradicija Bostone. Daugybė svečių ne tik iš Bostono, bet ir iš apylinkių suplaukė į "Lietuvišką Vilnių." Čia gausu visko, ko tik nori!

Skautai/ės mugei ruošėsi visą pusmetį, tačiau ypatingai daug mums padėjo mūsų mamytės ir tėveliai. Nuoširdžiausias ačiū "Zalgirio" Tunto Tėvų Komitetui, kuris šiemet visus valgydino ir girdė. Vyriausioms šeiminiškėms G. Mickevičienėi ir I. Galinienei, suorganizavusioms visą maistą, taip pat pioniams Venckienei, Dabrilienei, Starinskienei, Lapšienei, Jakutienei, Šnektienei, Vakausienei, Gineitenei, kurios visą dieną plūšėjo virtuvėje. Tai mielosios mamytės, kurios dėl mūsų nesigaili nieko, ačiū jums! Ačiū labai ir tėveliams: inž. Kubiliui, inž. Kriščiūnui, Venckui, Baikai, inž. Žiaugrai. Skautiškas ačiū visiem bet kuo prisidėjusiems. Be jų, mielieji tėveliai, mugė tikrai nebūtų tokia, kokia ji buvo. Nuoširdus ačiū radio valandų vedėjams, ypatingai taip nuoširdžiai pabrėžusiems lietuvišką tradiciją.

DYKAI! DYKAI!
NENUSIMINK, gausi pagalbą. Vaistai, kurie buvo ilgai laukiami, nuo reumatizmo, rankų, kojų nutirpimo ir skaudėjimo, jau yra.
Tuoju siųsk tą garsinimą ir savo vardą ir antrašą:
ROYAL PRODUKTS
North Sta. P. O. Box 9112
Newark 4, N. J.

KELIAUK PER COSMOS

labiausiai patyrusį organizuoti pavienį ir grupinį kelionę

I LIETUVĄ SOVIETŲ SAJUNGĄ IR RYTŲ EUROPA

PER COSMOS

aplankykite gimines visose Sovietų Sąjungos dalyse.

Dėl platesnių informacijų rašykite arba skambinkite

I COSMOS TRAVEL BUREAU

45 W. 45 St., New York 36, N.Y.
Tel. CI 5-7711

išlaikymo reikalą ir brangų laiką paaokjusiems skautams. Ačiū visiems svečiam, kurie tokiu gausiu atsilankymu prisidėjo prie mugės pasisekimo.

Dar kartą skautiškai nuoširdus ačiū visoms ir visiems. Iki pasimatymo mugėje kitą metą!

Jūsų skautės/ai

Mirė T. Firevičius

Kovo 9 d. mirė 3 mėnesius sirgęs Tomas Firevičius, 82 m. amž., gyvenęs 169 M gatvėje, So. Bostone.

Velionis gimė Peštrėnų kaime, Seredžiaus valsčiuje, JAV atvažiavo 1903 m., kurį laiką gyveno Lincoln, N. H., vėliau atsikėlė į So. Bostoną ir čia visą laiką gyveno, čia 1908 m. sukūrė šeimą su leva Lendraityte, išaugino dvi dukteris — Oną Lendraitytę ir Olgą Bork ir sūnų Joną.

Velionis buvo ramus, laisvų pažiūrų, šviesus žmogus, mėgo laikraštį, knygą, Keleivį skaitė nuo pat jo pasirodymo, mėgo lankyti lietuvių pobūvius, nesigailėjo cento geriems visuomenės darbams.

Tegu būna jam lengva ilstis šio krašto žemėje. Jo liūdnčiai šeimai gili užuojauta.

Kaimynas

LAWRENCE, MASS.

ALT skyriaus susirinkimas

Kovo 10 d. susirinkime J. A. Stundza pranešė apie Nepriklausomybės paskelbimo minėjimą, Mary Zautrienė apie po minėjimo surengtą vakarienę.

Aukų surinkta \$51.21, iš vakarienes pridėta iki \$100, o už čikagietės knygutę gauta \$10, tuo būdu viso labo ALT centui pasiusta \$110. Amerikos Lietuvių Tarybos skyriu sudaro: Lietuvių Piliečių Klubas. Moterų Lietuvių Piliečių Klubas. SLA 41 kuopa ir Sv. Onos Dr. J. Jo prezidiumas paliktas tas pats: pirm. J. A. Stundza, vicepirm. J. Pieslakas, sekr.

M. Stonie ir izd. E. Petkevičiene.

Seniau išspausdintam Vakarų 16-sios minėjimo aprašyme ne dėl mano kaltės praleista, kad jame, be pamintųjų, kalbėjo Mary Zautrienė ir J. Urbonas. A. Billa aukėjo ne \$1.50, bet \$2.00.

Sena Keleivio skaitytoja B. Sakavičienė kovo pradžioje išvyko į Miami, Fla. M. Stonie

GAVOME NAUJĄ ŽODYNĄ

Lietuviškas angliškas žodynas, parušė Vilius Petedinas, paruošė Vilius Petedinas, 586 puslapiai, kaina 7 doleriai.

Jieškojimai

Paieškomas Stepas Dailida, sūnus Zigmo (Sigitundo). Stepas su tėvais kilęs iš Žiezmarų miestelio, Trakų aps. Amerikon visi atvyko 1913 metais ir apsigyveno netoli Bostono, kur jie turėj nuosavybę. Ieškomieji patys ar juos žinantieji malonėkite pranešti Sr. Boleslovas Dailida C. Cipriano Miro 3051 Montevideo - Uruguay

Paieškau Agotos Petraitukės, Juozo Martišiaus, Jurgio Jokubaičio, Agotos Jusytės ir Valerijos Dailidžių. Visi kilę iš Sudargo parapijos. Ieškomieji patys ar juos žinantieji prašome parašyti man: Monika Gerulaitė-Dumbaskienė 526 Michigan Ave. North Fond du Lac, Wis. (13)

Paieškau Joną ir Juozą Matusevičius iš Petkeviškių kaimo. Jie patys ar kas juos žino prašom parašyti man: Mr. Simon Weaver 467 Reservoir Ave. Bridgeport 6, Conn. (13)

Paieškau Vinco Striganavičiaus (Strigas), meldžiu jį atsiskaiti, o jei kas jį žino, prašau man pranešti, už ką būsiu nuoširdžiai dėkingas. Mano adresas: Juozas Čepukaitis 37 E. New Street Forestville, Conn.

Paieškau Marcelės Juškytės (Juskaitės), kuri atvyko Amerikon 1912 metais. Ji kilusi iš Sudargo par., Pavažniškų kaimo, Kudulių vals., Suvalkijoje. Pagal vyra pavardės nežinau. Ji gyvena Brooklyne, N. Y., prie Grand-stryčio. Ji pati ar kas ją žino prašom atsileipti šiuo adresu: Frank Bagzevich Simsbury, Conn., Home Hosp. 39 Sand Hill Rd. Westogue, Conn.

LAISVĖS VARPAS

NAUJOSIOS ANGLIJOS LIETUVIŲ KULTURINĖ RADIO PROGRAMA

Sekmadieniais 8-9 val. ryte AM Bangomis 1190 kilocikų FM Bangomis 105.7 megacikų IS WKOX, Framingham, Mass.

VEDEJAS—P. VIŠCINIS

47 Banks St.

BROCKTON 18, MASS.

Tel. Juniper 6-7209

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE (SLA)

Lietuvių patriotų organizacija gyvuoja nuo 1886 metų ir jau atšventė savo DEIMANTINĮ JUBILIJŲ.

SLA didžiausia ir turtingiausia fraternalinė organizacija lietuvių tarpe turi daugiausia narių ir valdo didžiausią kapitalą.

Sąmoningas lietuvis NEIESKO KITUR APDRAUDOS, bet stoja nariu į SLA, nes žino: 1) kad SLA apdrauda gera, geresnė nėra, 2) SLA apdrauda pigi, nes savitarpinės pagalbos pagrindu veikdamas SUSIVIENIJIMAS pelno neieško, o stengiasi savo nariams teikti visokeriopą pagalbą ir fraternalinę globą, 3) SLA apdrauda yra saugi, nes paremta dideliais rezervais.

SLA DUODA GYVYBĖS APDRAUDĄ nuo \$100.00 iki \$10,000.00.

SLA Taupomosios apdraudos svarbios jaunimui ir šeimoms apsaugai nuo netikėtų sunkumų. SLA akcidentalinė apdrauda reikalinga šiais laikais kiekvienam.

SLA ligoje pašalpa tuo svarbi, kad ligos atveju narys ją gauna pats.

SLA galima gauti apdraudą nuo gimimo dienos iki gilių senatvės.

SLA kuopos yra žymesnė lietuvių kolonijose, jos teikia žinias apie apdraudas ir įstojimo sąlygas.

Kas nori platesnių informacijų tegu rašo į SLA Centrą:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 West 30th Street
New York 1, N. Y.

Vietinės žinios

Gera pamoka Romanui su Tysliavienė

Jonas Romanas, kuris ne kartą gyrėsi, kad jo radijo programos klausosi 50,000 asmenų, net du sekmadienių atsidėjęs skelbė Tysliavienę rodydiant Lietuvoj susuktą filmą, o to filmo pamatyti teatėje vos pora dešimčių žmonių.

Tas faktas parodė, kokia "galinga" yra Romano propaganda, už kurią jis gavo pylos ir iš prel. Pr. Virmaus.

Ogi "trečiafrontininkė" Tysliavienė dabas žinos, kad Bostono lietuviai ant bendradarbiavimo su okupantu meskerės nekimba ir nekibs ir kad tokių durnelių reikia ieškoti kur kitur.

Sveiksta

Vincas Anesta jau žymiai pasveiko, bet dar tebėra dr. Stasio Jasaičio priežiūroje.

Jonas Vasiliauskas po antrojo širdies priepuolio džiaugiasi grįžęs iš ligoninės vėl namo ir jau gali bandyti automobilį vairuoti.

Juozas Gabriūnas jau 4-tą savaitę guli Carney ligoninėje dr. Stasio Jasaičio priežiūroje, ir sveikata gerėja.

Susirenka SLA 328 kuopa

SLA 328 kuopos susirinkimas įvyks kovo 23 d. 7 val. vak. Liet. Piliečių Dr.-jos patalpose. Ateikit visi nariai, užsimokėkite mokesį, kad nebūtumėte suspenduoti.

Taip pat kviečiame atsilankyti ir tuos, kurie dar ne priklausote SLA. Ateikit ir įsirašykite. Iki pasimatymo!

Sek. J. M. Tumavičienė

Panaikins pagalvinį mokesį

Mass. valstijos įstatymų leidėjai jau nutarė panaikinti prieš 187 metus įvestą pagalvinį mokesį (pol tax), bereikia tik gubernatoriaus parašo.

Tą mokesį mokėjo tik vyrai—\$2 metams. Jo surinkdavo per metus \$2,800,000, bet surinkimas atseidavo \$778,000.

Sitokį mokesį dar turi bene 10 valstijų, iš jų 5 pietinės neleidžia balsuoti tiems, kurie to mokesčio nesumoka.

Trans-Atlantic Travel Service

Biletai lėktuvais — parūpina viešbučių užsakymus, padeda sutvarkyti kelionei reikalingus dokumentus į visas valstybes.

Tose Pačiose Patalpose

DIDŽIAUSIA SIUNTINIŲ PERSIUNTIMO ĮSTAIGA NAUJOJOJ ANGLIJOS

GLOBE PARCEL SERVICE, Inc.

390 West Broadway, So. Boston 27, Mass. Tel. AN 8-8764

Hersinčiame Jūsų sudarytus siuntinius į LIETUVĄ ir VISAS kitas Rusijos valdomas sritis.

Siunčiama nauji įvairūs daiktai ir nekonservuotas maistas. Visi dokumentai paruošiami rusų kalba ir siuntiniai išsiunčiami tiesiog iš BOSTONO per 48 valandas nuo jų priėmimo. — Oro paštu — tą pačią dieną. Persiuntimo išlaidas ir CDSR muitą apmoka siuntėjas.

Medžiagos, odas, skrydės, megstinis ir kt. galima pirkti SAVIKAINA mūsų įstaigoje. Taip pat pigiai persiunčiame akordionus, siuvas "Singer" mašinas ir kitas prekes. Prašykite mūsų katalogų.

Iš toliau siunskite siuntinius mūsų viršų nurodytu adresu. Įdėkite daiktų sąrašą ir aiškų siuntėjo ir gavėjo adresus. Mes, siuntinį perkavę, pranešime Jums, kiek kainuoja persiuntimas.

Atsiusti paštu siuntiniai paruošiami greičiausiu laiku. Galima siųsti iki 44 svarų paketus, jei siunčiami daiktai telpa dėžėje, kurios dydis yra 14" x 13" x 20" colių. Oro paštu galima siųsti iki 22 svarų. ĮSTAIGA LIETUVIŠKA, KREIPKITES LIETUVIŠKAI VISI SIUNTEJAI ISTIKINO. KAD MŪSŲ ĮSTAIGA SAZININGIAUSIAI PATARNAUJA IR GREIČIAUSIAI PERSIUNČIA SIUNTINIUS. SIUNTINIAI APDRAUSTI.

Siunčiame su INTURISTO įgaliojimais Siuntiniai priimami kasdien nuo 9 iki 5 val. vak., ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 1 val. vak. ir šeštadieniais nuo 8 val. ryto iki 2 val. popiet. VEDĖJAS: JONAS ADOMONIS

Kultūros Klube kalbės dail. Al. Kašubienė

Bostono Kultūros Klubo susirinkime, kuris bus kovo 30 d. Tarptautinio Instituto patalpose, žymi dailininkė Aleksandra Fledžinskaitė-Kašubienė iš New Yorko kalbės apie mozaikos techniką ir jų išsivystymą, savo paskaitą pavaizduodama paveiksais.

Al. Kašubienė yra plačiai žinoma ir amerikiečių dailininkų tarpe. Jai amerikiečiai duoda didelių užsakyimų. Neseniai ji savo mozaikos kūrinių papuošė didelę sieną naujame viešbuty New Yorko. Fordo fondas jai padėdė paruošti filmą apie mozaiką.

Sitos srities Kultūros Klubas dar niekas nebuvo palietęs, todėl bus įdomu išgirsti ta tema specialistės menininkės žodį.

Religinės muzikos koncertas

Ši sekmadienį, kovo 24 d. 3 val. popiet Jordan Hall bus religinės muzikos koncertas. Jo programoje yra čekų komp. A. Dvoržako Stabat Mater ir lietuvių komp. Jeronimo Kačinskio koncertinės mišios. Programa atlieka Belmonto Bendruomenės, So. Bostono Sv. Petro Lietuvių Parapijos ir Cambridge Nekalto Prasidėjimo Lietuvių Parapijos chorai, solistai Linda Sanford, Janet Windburn, C. Ray Bryan ir John Ping. Melrose simfonijos orkestras, vargonais akompanuoja Vytenis Vasyliūnas.

Koncertui diriguoja kompozitorius John Bavičvi.

Mišraus choro koncertas

Bostono Lietuvių Mišraus Choro, kuriam vadovauja komp. Julius Gaidelis, metinis koncertas bus gegužės 5 d. So. Bostono aukšt. mokyklos salėje.

Meno šventė

Bostono meno šventė, kuri jau 11 metų rengiama Bostono viešajame sode, šiemet prasidės birželio 20 d. ir tęsis 24 dienas. Jos programoje dalyvaudavo ir Onos I. vaškienės vadovaujamas lietuvių tautinių šokių samboris.

DR. PULKININKAS JOSEPH LANDZIUS-SEYMOUR

Daktaras J. C. Landzius-Seymour gimė 1894 m. Hazeltone, Pa. Kai jis buvo 5 metų amžiaus, tėvai jį atvežė į So. Bostoną. Čia jis mokėsi pradžios mokykloje ir baigė vidurinę, o 1919 m. baigė Harvardo medicinos mokyklą. Vos baigus mobilizavosi, tarnavo mobilizacijos skyriuje, o pasiluosavęs iš kariuomenės pradėjo privačią gydytojo praktiką, kuria ir dabar sėkmingai verčiasi (534 E. Broadway, So. Bostone).

Antrojo pasaulinio karo metu dr. Landzius įstojo į National Guard ir išeidamas į atsargą gavo pulkininko laipsnį. Savanorišką ir be atlyginimo patarnavimą mobilizacijos skyriui teikia ir dabar, todėl neseniai ir prezidentas Kennedy atsiuntė daktarui gražų padėkos raštą.

Dr. J. C. Landzius du kartus aplankė Lietuvą—1922 ir 1935 metais, buvo išrinktas 1926 m. pirmuoju Mass. valstijos lietuvių klubų susivienijimo pirmininku, buvo Lietuvių Amerikiečių prekybos rūmų vienas steigėjų ir pirmininkų, antruoju iš eilės St. Dariaus posto pirmininku ir dirbo eilėje kitų lietuviškų organizacijų. Yra rašęs įvairiais sveikatos klausimais. Daktaras Landzius turi ofisą So. Bostone, bet gyvena "savo farmoje" Billerikoje ir, neaišku, juokais ar rimtai, mėgsta save ir fermeriu vadinti.

Dr. Landzius yra vienas iš tų čia gimusių lietuvių, kuriems Lietuvos reikalas yra arti širdies ir kuris darbą lietuvių tarpe laiko savo pareiga.

Gražus sandariečių mostas

Nelengva lietuvių spaudos našta, kurią ji jau ilgus metus neša, bet ar visi rūpinamės ją palengvinti? Bostono sandariečiai čia gali būti geru pavyzdžiu. Jos praėitą seštdienį surengė kortų vakarą, kurio pelną skiria spaudai paremti.

Susirinko pilna sandariečių salė, buvo vertingų dovanų ir gardžių užkandžių, todėl visi skirstėsi patenkinti.

Vakarui vadovavo Sandaros Moterų kuopos pirmininkė Jadvyga Keslerienė su savo štabu.

Majoras vaikšto

Bostono majoras Collins 1955 m., būdamas 37 metų amžiaus, apsirgo paralyžium (polio). Tada gydytojai net spėjo, kad jis turės visą amžių gulėti lovoje. Bet jis buvo laimingesnis: jis iš lovos galėjo atsikelti, judėti kėdėje, o praėitą savaitę pirmą kartą į savo kabinetą įėjo kriukiais pasiremdamas.

STICERIAI REIKALINGI

Prie moterų sporto drabužių arba ir prie visų moterų drabužių. Mes išmokysime. Kreipkitės: ACADEMY SPORTSWEAR 119 Brintree Street Union Sq., ALLSTON, Mass.

KAMBARYS NUOMAI

Kambarys su karštu ir šaltu vandeniu, su maistu ar be, išrendojamas tuoj pat. Skambinti telefonu 436-0053. Mrs. Petrakis 44 Aspenwall Rd. Dorchester, Mass.

9,000 dolerių per metus, o 3 net 9,000-10,000 dolerių.

O pradžios mokyklų mokytojų pradinė alga yra tik 5,220 dolerių, turinčių magistro laipsnį ir 12 metų praktiką—7,386 dolerių. Du direktojų pavaduotojai, turį magistro laipsnį ir 30 metų praktikos gauna 8,980 dolerių per metus.

Turim naują šeimą

Praeitą sekmadienį Rūta Matjuskaitė ir Edvardas Ilčeris sumainė žiedus. Graži vestuvinė puota buvo Tautinės S-gos salėje. Po vestuvių jaunieji išvyksta į Vokietiją, kame jaurasis atlieka karinę prievolę. Ilgų laimingų metų!

Ramanauskas ne ligoninėje

Praeitame numery buvo pranešta, kad Pranas Ramanauskas iš Norwoodo eina į ligoninę operacijos. Vėliau paaiškėjo, kad gydytojai operaciją atidėjo ilgesniam laikui.

"Kleopatra" atvyks į Bostoną

Filmas apie Egipto karalienę Kleopatrą jau baigtas. Jame vyriausią rolę vaidina garsioji Elizabeth Taylos. Filmas atsiėjo 40 milijonų dolerių, bet filmų pirkiai tikisi tą sumą su kaupu surinkti.

Bostone filmas bus pradėtas rodyti Music Hall birželio mėnesi, bilietų kainos nuo \$2.50 iki \$3.90. New York'e aukščiausia bilieto kaina net \$5.50.

GERIAUSIA DOVANA

Jei galvojate apie dovaną savo pažįstamam ar draugui, tai atsiminkite, kad geriausia dovana bus šios knygos:

Stasio Michelsono "Lietuvių Išeivija Amerikoje," kaina minkštis viršeliais \$4, kietais \$5.00.

Stepono Kairio "Lietuva budo", kaina \$5.50

Kipro Bielinio "Dienojant", kaina \$6.00.

Kipro Bielinio "Penktieji metai", kaina \$6.00.

NAUJAS 1962 J. M. AUTOMATISKAS ALIEJAUS KROSNIS SU VISO AMŽIAUS GARANTIJA

I PILNĄ IRENGIMĄ JEINA: NACIONALINIAI GARSI J. M. KROSNIS SU TERMOSTATU • MASTER RELAY • HI-LIMIT CONTROL • COMBUSTION CHAMBER • ELEKTROS SUJUNGIMAI • 275 GALIONŲ ALIEJAUS TANKAS IR • DARBAS UŽ

Aukšto Spaudimo

\$269.

24 Valandų aptarnavimas

FORTUNA FUEL CO.

45 Dorset St., Dorchester, Mass.

Geneva 6-1204

The Apothecary

LIETUVIŠKA TIKRA VAISTINE

Parduodame tikrai vaistus, išpildome gydytojų receptus ir turime visus gatavus vaistus.

Jei reik vaistų — eikite į lietuvišką vaistinę.

Sav. Emanuel L. Rosengard, B. S., Reg. Pharm.

382 a W. Broadway, tarp E ir F gatvių, SO. BOSTON.

Telefonas AN 8-6020

Nuo 9 val. ryto iki 8 val. v., išskyrus šventadienius ir sekm.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

ir krautuvė įvairių prekių, priderintų siuntiniams, praneša, kad pagal naują centro susitarimą su U. S. S. R.

VNESHPOLSYETORG

įstaiga bus priimama užsakymai sumokant vietoje nuostatytą sumą ir gavėjas gaus užsakytus daiktus, kurie bus aprūpinti dalimis ir taisymu, pav. automobiliai, motociklai, dviračiai, televizijos aparatai, radijo priimtuvai, šaldytuvai, pianinai, akordionai, siuvasmos mašinos, laikrodžiai, palatai, kostiumai, medžiagos batai ir kt. Šiaip siuntiniai priimami bendra tvarka, veikiančia nuo 1963 m. sausio 1 d. Katalogai yra ir lietuvių kalba. Suinteresuotieji gali rašyti lietuviškai.

Visos dovanos apmokamos siuntėjo, gavėjas nieko nemoka. Pristatymas garantuotas ir skubus.

Cosmos Parcels Express Corp.

359 West Broadway So. Boston 27, Mass. Telefonas AN 8-0068 Vedėjas J. Vaičaitis

SPEJIKĖ MARIE

Spėjimas ir patarimai visais gyvenimo klausimais, neįskiriant nė mėsės, biznio ir sveikatos. Visi spėjimai garantuoti patenkinamai, arba nereikia mokėti. Dėl pasimatymo pasaukti tel. CO 2-4778 arba GA 7-9112.

Pakalbinkime draugus, kaimynus ir pažįstamus užsima kiti "Keleivį." Kaina metams penki doleriai.

Telefonas: AN 8-2805

Dr. Jos. J. Donovan

Dr. J. Pašakarnio

IPEDINIS

OPTOMETRISTAS

Valandos: nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak. Vakaraš iš anksto susitarus 447 BROADWAY South Boston, Mass

Peter Maksvytis

Carpenter & Builder

925 E. Fourth St., So. Boston

Atlieku visus pataisymus, remontą ir projektavimo darbus iš lauko ir viduje, gyvenamųjų namų ir bižnio pastatų, pagal Jūsų reikavimą. Šaukite visados iki 9 valandų vakaro. Telefonas AN 8-3630

Apsidrausk

NUO LIGŲ IR NELAIMIŲ

Draudžiame nuo polio, visokių kitokių ligų ir nuo nelaimių (ugnis, audra ir kt.) Visais insurance reikalais kreiptis: BRONIS KONTRIM

Justice of the Peace—Constable 598 E. Broadway So. Boston 27, Mass. Tel. AN 8-1761 ir AN 8-2483

Dažau ir Taisau

Namus iš lauko ir viduje. Lipdau popierius ir taisau viską, ką pataisyti reikia. Naudoju tik geriausią medžiagą.

JONAS STARINSKAS 220 Savin Hill Ave. Dorchester, Mass. Tel. CO 5-5854

Charles J. Kay

LIETUVIS

Plumbing—Heating—Gas—Oil License No. 4839

Į Gazo šilumą permainyti \$265 Telefonas: CO 5-5839

12 MT. VERNON STREET

DORCHESTER 25, MASS.

Atbulas kaip vėžys.

DOVANOS Į LIETUVĄ Siųskite dovanų siuntinius giminėms į Lietuvą per mūsų įstaigą. Siuntiniai nuveina tvarkingai ir be trukdymų. Neužmirškime giminių draugų Lietuvoje.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP. 174 Millbury Street WORCESTER, MASS. Tel. SW 8-2868

NECCHI SIUVAMA MAŠINA 1960 Modelis

Nebevo dar naudota. Siuva zigzagų, ado, išsiuvinėja, dirba monogramas, dirba žirkavones ir t. t., ir t. t. Originaliai su penkių metų garantija \$25 už viską—galima mokėti po \$1.25 per savaitę. HA 6-3900

TEL. AN 8-2124

Dr. Amelia E. Rodd

(RUDOKIUTĖ)

OPTOMETRISTE

Valandos: nuo 10 ryto iki 6 vakaro

Trečiadieniais—uždara

445 BROADWAY

SOUTH BOSTON, MASS.

RADIJO PROGRAMA

Seniausia Lietuvių Radijo Programa Naujojo Anglijos iš stoties WLYN, 1360 kilociklų, veikia sekmadieniais nuo 1 iki 1:30 val. dieną. Perduodama: Vėliausiu pasaulinių žinių santrauka ir komentarai, muzika, dainos ir Magdutės pasaka.

Biznio reikalais kreiptis į Baltic Florists gėlių ir dovanų krautuvę, 502 E. Broadway, So. Bostone. Telefonas AN 8-0489. Ten gaunamas ir Keleivis.

Tel. AV 2-4026

Dr. John Repshis

LIETUVIS GYDYTOJAS

Valandos: 2-4 ir 6-8

Sekmadieniais ir šventadieniais pagal susitarimą

495 Columbia Road

Arti Upham's Corner

Dorchester, Mass.

Dr. J. C. Landzius

(Seymour)

Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas

X RAY

534 Broadway,

So. Boston, Mass.

VALANDOS nuo 2 iki 4 ir 6 iki 7

TEL. AN 8-2712

Namai ir ūkis:

287 Concord Rd., Billerica, Mass.

TEL. MO 3-2948

A. J. NAMAKSY

Real Estate & Insurance

409 W. BROADWAY

South Boston, Mass.

Office Tel. AN 8-0948

Ketvirtis & Co.

JEWELERS

Laikrodžiai-Deimantai

Papuošalai

Elektros Prietaisai

Rūpestingai taisome laikrodžius, žiedus, papuošalus

379 W. BROADWAY

SOUTH BOSTON

Tel AN 8-4649

Flood Square

Hardware Co.

Savininkas N. J. ALEKNA

628 EAST BROADWAY

SOUTH BOSTON, MASS.

TELEFONAS AN 8-4148

Benjamin Moore Dažai

Popierios Siemonas

Stiklas Langams

Visokie reikmenys namams

Reikmenys plumbieriams

Visokie geležies daiktai